

GLASILO KARTONAŽNE TOVARNE LJUBLJANA, IZDAJA DELAVSKI SVET DO V NAKLADI 2500 IZVODOV, IZHAJA MESEČNO, UREJA UREDNIŠKI ODBOR: ANTON ČOŽ – PREDSEDNIK IN ČLANI – SLAVKO LASIČ, TONE PRAŠNIKAR, JOŽE ZAPUŠEK, MARTIN JELNIKAR, MIHA CELARC IN MILAN SEME, GLAVNI ODGOVORNI TER TEHNIČNI UREDNIK, TISKA KTL – TOZD TIKa TRBOVLJE, UREDNIŠTVO: ODDELEK ZA SAMOUPRAVLJANJE IN INFORMIRANJE KTL – LJUBLJANA – ČUFARJEVA 16, TELEFON 316-922.

MED PRVIMI V KTL SMO UVEDLI SAMOUPRAVLJANJE PO SAMOUPRAVNIH SKUPINAH

Jutro je deževno z nizko oblačnostjo. Avtobus pelje proti Notranjski. Ko se ozrem okoli sebe ugotovim, da nas je veliko manj, kot smo se dogovorili. Verjetno je slabo vreme vplivalo na njihovo odsotnost. Radijski zvoki nas v sobotnem jutru še dodatno uspavajo tako, da ni nikomur do pogovora. Vrhnika je za nami in v avtobusu zadiši po "kuhanem sadju". Razpoloženje se malo popravi in tudi dremavost mine. Predsednik sindikata nam pove, da je prvi postanek v Postojni in da si bomo ogledali Postojnsko jamo. Smo med prvimi obiskovalci. Nekateri so si to zanimivost že ogledali za nekatere pa je ogled doživetje. Pot nas vodi na ogled Predjamskega gradu. Občudujemo iznajdljivost in arhitekturo prednikov. Po končanem ogledu se odpeljemo proti vipavski dolini. Kljub oblačnosti je lep pogled na vinograde. Namenjeni smo v Vipavo da skromno proslavimo 10. obletnico delovanja TOZD Papirna konfekcija in 20. obletnico delovanja prej DE-40.

Slavnostno sejo delavskega sveta je otvoril namestnik predsednika tov. Niko Lukež, in prosil Jožeta Rojca, da poda pregled delovanja in samoupravljanja v TOZD Papirna konfekcija.

Jože Rojca je podal nastajanje DE-40, ki je prej delovala v proizvodni stavbi na Kotnikovi 3, v oktobru 1964 pa je bil od trgovskega podjetja "ŽITO" odkupljen objekt na Kotnikovi 19/a znan pod imenom Makaronka in DE-40 se je lahko preselila v nove oziroma obnovljene delovne prostore. V tem času je bilo v DE-40 zaposlenih 170 delavcev, ki so v letu 1965 naredili 4.000 ton raznih proizvodov, pretežno ročno in fizično precej težko. Ker je bila želja po izboljšavi delovnih pogojev vseskozi prisotna, smo spremenjali proizvodni program ter vlagali v novo strojno opremo. Seveda pa se je bilo zaradi tega marsičemu odpovedati. Le tako smo

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6.6.1979, je Glasilo Kartonažne tovarne Ljubljana, na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

namreč lahko organizirali in opremili proizvodnjo, da je dajala dobre in občasno tudi nadpovprečne rezultate.

Že leta 1972 pa se je kolektiv DO KTL pospešeno pripravljal v smislu ustavnih dopolnil za samoupravno reorganiziranje. Tako so tudi delavci DE-40 na Zboru delavcev s statutarim sklepom sprejeli sklep, da se DE-40 organizira kot Temeljna organizacija združenega dela. Volitve v prvi delavski svet so bile izvedene 27.1.1975, njegov prvi predsednik pa je bil Martin Jeltnikar. Seveda so bili izvoljeni tudi vsi ostali samoupravni organi, volitve pa so bile tudi za vodilne funkcije v družbenopolitičnih organizacijah. Tako je bila prvi predsednik OOS Zalka Klinc, prvi predsednik OO ZSMS pa Nada Šeatovič. Seveda bi danes težko ocenjevali ali so bili samoupravni organi in družbenopolitične organizacije pri svojem tedanjem delu uspešni, povprečni ali slabi, saj je bilo skoraj za vse zaposlene to popolnoma novo področje. Smatramo pa, da so člani po svojih najboljših močeh zajeli stanje v katerem smo se nahajali, z zavestjo, da bo treba marsikaj narediti, dopolniti in da bodo tudi v svoji zavesti prepričani, da smo dobri samoupravljalci.

Seveda ob tej priliki ne smemo pozabiti tudi vse ostale, ki so opravljali vodilne funkcije v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. Tako so bili v preteklih mandatih predsedniki DS TOZD Cveta Ahčin, Zalka Vobič, Igor Tacar in v sedanjem mandatu Marija Anžel.

Predsedniki OOS so bili Zalka Klinc, Srečko Čotič, Niko Lukež in sedaj Viktor Mramor. Predsedniki OO ZSMS pa so bili poleg Nade Šeatovič še Danica Purkart, Viktor Mramor in sedaj Senada Burnič.

Že od začetka samoupravne organiziranosti pa ugotavljamo, da se zrelost kolektiva, predvsem pa njegova delovna zavest nenehno krepi, kar se odraža v čedalje večji zavzetosti za doseg boljših delovnih rezultatov na eni strani, na drugi strani pa v stalnem povečevanju vloge posameznika kot samoupravljalca. To se odraža predvsem v visoki stopnji delovne discipline in čedalje pogostejšem vključevanju posameznikov in skupin pri obravnavanju vseh vprašanj s katerimi se srečujemo pri

Delavci TOZD-a Papirne konfekcije se ob svojem samoupravnem jubileju zahvaljujejo vsem za dosedanje uspešno sodelovanje

gospodarjenju in samoupravljanju. Med prvimi v KTL smo tudi uvedli samoupravljanje po samoupravnih skupinah, kar je omogočalo slehernemu delavcu neposredno vključevanje v odločanje.

Zrelost kolektiva se je ponovno izkazala leta 1978, ko smo se začeli s TOZD Lepenka dogovarjati o dohodkovnem povezovanju in leta 1979, ko so delavci obeh TOZD kot prvi v KTL sprejeli samoupravni sporazum, ki je bil osnova za nadaljne poglobljanje in krepitev tistih odnosov delavcev v KTL, ki bodo še vnaprej predstavljali edino pravično osnovo za delo in združevanje dela znotraj DO.

Menim, da predstavitev ne bi bila popolna, če ne bi omenili naših skupnih naporov za izboljšanje družbenega oziroma življenjskega nivoja delavcev. V TOZD že vrsto let polagamo veliko skrb za reševanje stanovanjske problematike, ki je sicer na ljubljanskem področju zelo pereča. Tako že od leta 1976 izločamo dokajšnja namenska sredstva v sklad skupne porabe za nakupe stanovanj. Ob pregledu te kratke zgodovine TOZD lahko ugotovimo, da je bilo prav na tem področju izredno veliko narejenega tako, da je ostalo le še nekaj nerešenih stanovanjskih problemov.

V tem kratkem pregledu delovanja TOZD in samoupravljanja v njej je verjetno tudi kaj izpuščeno. Težko je pač v nekaj besedah zajeti vse težave, s katerimi smo se in

se še srečujemo, kakor tudi vse načrte s katerimi se ukvarjamo. Tako namreč ni odvisno samo od nas, ampak od vseh delavcev v KTL in širše družbene skupnosti, saj vsi poznamo težave, v katerih se vsi nahajamo in katere bomo prebrodili le ob skrajni angažiranosti vseh prizadetih.

Govorniku smo pristrčno zaploskali. Pod drugo točko je predsednik osnovne organizacije sindikata TOZD Viktor Mramor čestital in podelil knjižne nagrade desetim delavcem, zaslužnim pri izgradnji TOZD, doseganju njenih uspehov in za samoupravno angažiranost.

Po svečani seji je bil pravi čas za kosilo. Lepo smo potolažili naše želodce z zelo okusnim kosilom in ga zalili z vipavsko kapljico, katere je v tej dolini dovolj. Glasba iz zvočnikov je še pripomogla k boljšemu razpoloženju in nekateri so zaplesali, ostali pa so si ogledali okolico, katera je lepo urejena. Zunaj se je pričelo mračiti in ura je neusmiljeno hitela. Tako razpoloženi smo tudi zapeli. Morali, čeprav neradi, smo se pripravili na odhod proti domu. V avtobusu smo se prešteli, da nebi koga pozabili v tej vinorodni dolini.

Pesem pa ni ponehala do Ljubljane. Poslovili smo se in odšli vsak proti svojem domu. Vendar je kljub temu ostalo veliko pesmi neizpetih in zato si želimo, da bi podobno srečanje kmalu ponovili.

(nadalj. s 1. str.)

Za proizvodnjo 7.705 t izdelkov smo porabili 327.332 izdelavnih in režijskih ur, to pa pomeni, da smo v DO proizvedli 23,54 kg/h v letošnjem septembru, lani v enakem mesecu pa le 21,75 kg/h oziroma smo bili letos uspešnejši za 8 %. Planirane produktivnosti nismo dosegli saj za njo zaostajamo za 2 %.

Za obdobje januar – september znaša izračun produktivnosti 23,77 kg/h in je ravno tako za 8 % višja od lanske v enakem obdobju. Nižjo produktivnost izkazujejo v Papirni konfekciji, Kuverti, Embalažnemu servisu in Sigmii. Za planirano produktivnostjo pa še vedno zaostajamo za 1 %.

Izvozni rezultati za september so zelo dobri, saj smo izvozili 1.009 t

in realizirali 746.207 \$, od tega 427.373 \$ na konvertibilnem področju. Konvertibilni izvoz v septembru je za četrtno večji od plana in za 131 % večji od lanskega septemberskega izvoza. V tem mesecu pa je izredno visok tudi konvertibilni izvoz, saj je več kot enkrat višji od planiranega.

V obdobju januar – september smo na tujih tržiščih iztržili 4.161.182 \$ od tega 2.431.417 \$ na konvertibilnem trgu, toda s tem še vedno nismo dosegli dinamičnega plana (5 % pod planom), čeprav smo izvozili za 8 % več kot lani v enakem obdobju. Klirinški izvoz pa je za 40 % nad planom in je 1 krat višji kot v lanskem enakem obdobju.

PUT KOJIM SMO KRENULI JE DOSTA DOBAR

Direktor tozda Kartonaža "SIGMA" Borivoj Novaković

V letošnjem oktobru in novembru poteka tri leta odkar so se delavci delovne organizacije Kartonažne tovarne Ljubljana in bivše delovne organizacije Kartonaže Sigma iz Gornjega Milanovca na izvedenih referendumih odločili, da se Kartonaža Sigma združi z DO KTL kot njena samostojna temeljna organizacija.

Ob obisku direktorja njihove temeljne organizacije Borivoja NOVAKOVIČA v Ljubljani, smo ga zaprosili, da za bralce Glasila odgovori na nekaj vprašanj, kar se nam je rad odzval.

Tovariš direktor! Ali nam lahko uvodoma na kratko odgovorite v koliko in kako se uresničujejo predvidevanja v elaboratu o družbenoekonomski upravičenosti nove organiziranosti tozda Sigma v DO KTL?

"Mislim, da je elaborat koji smo napravili uz samu integraciju dosta dobro urađen, te da se za sada odredbi tog elaborata o integraciji i praktički realizuju. Tim elaboratom mi smo utvrdili, da postoji obostrana opravdanost integracije između oba kolektiva. U glavnom je prevladavala činjenica: da smo srodnih proizvodnih programa, da smo tako kreirani da možemo međusobno delovati na području Jugoslavije počev od Triglava do Đevđelije zajedno sa KTL; da možemo napraviti nove prodore na tržišta uključujući južnu Srbiju i Makedoniju i delo Srbije koji nije bio obuhvaćen proizvodima KTL, jer oni nisu bili tamo dovoljno prisutni. Zatim akciju smo usmerili na razvojnu politiku te na usaglašavanje proizvodnih programa, u želji da tako ne dupliramo programe nego da se isti praktički popunjuju. Sigurno je, da je proteklo tek

kratko vreme koje bi moglo dati neke veće rezultate ali uslovi privređivanja su trenutno takvi, da bi bilo suviše očekivati, da bi se moglo nešto desiti preko noći. Taj kompletan program o integraciji i sa tim uopšte neka naša razmišljanja o budućnosti, sigurno će pokazati daleko veću opravdanost, nego što se to u ovom trenutku može videti. Zato smatram, da se sada ne može videti neke velike rezultate, ali sigurno je, da u pravcu tih naših elaborata i delujemo."

Katere aktivnosti ste organizirali v vaši temeljni organizaciji za izvajanje dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije in kaj ste pri tem naredili?

"Za sprovedenje dugoročnog programa ekonomske stabilizacije smo u glavnom obezbedili neke aktivnosti u društveno organizacionom radu u političkim organizacijama, u samoupravnim organima, u kolektivu kao celini, gde se otprilike osnovne tendencije kreću u pravcu daljeg poboljšanja kvalitete proizvoda, veće proizvodnje i produktivnosti, većeg korišćenja raspoloživih kapaciteta, boljeg korišćenja materiala — to znači stvaranje manje otpatka, boljeg korišćenja radnog vremena, povećanja discipline, jer ona nije takva, kakva bi morala da bude. Zatim jedno od pitanja, koje smatram izuzetno važnim je, napraviti neku godinu smirenja naglih investiranja ali zato izdvajati više sredstava u trajna obratna sredstva za kreditiranje tekući i buduće proizvodnje. Smatramo da trenutno poslovanje sa bankama uz ovako visoke kamete, postojeća akumulacija u našem tozdu, a verovatno i u celoj radnoj organizaciji teško pokriva.

Zbog toga smatram, da je potrebno ne samo mi nego i najveći deo radne organizacije, da aktivnost usmeri u to, da se stvori što više obrtnih sredstava, da se tako izbegne skupe bankarske kamate, kako bi ti naši rezultati privređivanja i akumulacije koja se može stvoriti biti što veći."

Že lani ste pričeli s prvo proizvodno za izvoz. Ali ste v letošnjem letu proizvodnjo za izvoz še povečali in koliko ste od te izvozili na konvertibilno tržišče?

"Što se tiče izvoza ne možemo se pohvaliti, bio je jednokratni, posle čega više nismo izvažali. Inostrano tržište, pogotovo zapadno je vrlo zainteresirano za naše tanjуре, posebno tanjуре u dizajnu. Međutim cene naših papira, koji se zato koriste — to su takozvani KB kartoni, su od istih na zapadu daleko skuplji, pa naš gotov proizvod praktično ne može pokriti ni cene papira. Mi smo do sada nudili u dvanaest zemalja i to u glavnom na zapad, te možemo reći da su naša tehnološka rešenja u kvaliteta proizvoda bila za njih zadovoljavajuća te prihvatljivi, međutim uvek je bilo sporno pitanje cena. Mogu vam reći, da ti koji nam konkurišu u inostranom tržištu sa tanjurima, snabdevaju se praktično sa papirrom koji je dva ili tri puta jeftiniji. Prema tome uz uslov, da se jim pokloni kompletan naš rad bez naplate, cela naša tehnologija, znači sve ono što zavisi od Kartonaže Sigma, mi još uvek ne bi mogli stići cenu na tom tržištu. Znači osnovni razlog da ne izvozimo je cena domaćeg kartona, koja je daleko veća nego ona na zapadnom tržištu, te da nikakvih drugih razloga nije, da ne bi došlo do izvoza. Na klirinško područje smo izvozili u Sovjetski savez i to dva i po miliona naših jedinica ali to je bilo u vreme kada su oni organizirali Olimpijadu. Mislim da to služi u čast celoj našoj radnoj organizaciji KTL, da smo mi bili snabdevači kartonskog posuđa te Olimpijade. Među-

tim, Rusi u normalnim okolnostima kartonsko posuđe mnogo ne troše pa zato do daljeg izvoza nije došlo."

V lanski oktoberski številki Glasila KTL smo v izveščku vašega govora ob obletnici ustanovitve SIGME navedli željo, da se v realizaciju vaših razvojnih in drugih naloge v še večji meri vključijo tudi strokovne službe DSSS DO KTL in sicer v prvi vrsti razvoj in marketing. Obenem smo poudarili vaše upanje, da bi pri tem nova organiziranost DSSS našla pravo mesto, kaj lahko danes rečete o tem?

"Mislim, da već postoje određene aktivnosti koje su u znatnoj meri poboljšale stanje koje smo imali pre godinu dana. Daleko smo više prisutni jedni kod drugih, što znači da mi sarađujemo sada tako, da se naša služba direktno oslanja na službu DSSS, da sada mnogo više sarađujemo sa komercijalom i sa marketingom za izučavanje tržišta, zatim u razvojnoj politici, u srednjeročnom planiranju, što se već da videti iz nacrtā, koji će uskoro biti dat na diskusiju među radnike. Sada već i razmišljamo sa vašim stručnjacima o proširenju asortimana naših proizvoda, gde bi vaše službe bile znatno više uključene. Mislim da se tu stanje popravlja i da smo zajedno već dosta učinili. Sada je sigurno, da se zajedno može više učiniti i da ćemo zato i u buduće na tome više raditi, jer put kojim smo krenuli je dosta dobar."

Danes se mnogo govori o našem osebnem standardu, o vprašanju padanja delavčevega rednega osebnega dohodka. Kaj bi rekli o tem?

"Što se tiče standarda zaposlenih, ja lično mislim, da nije baš zadovoljavajući i u radnoj organizaciji kao celini, a ni u Kartonaži Sigma. Naši lični dohodci za uslove užeg područja Srbije spadaju u

(nadalj. na 4. str.)

Del obratnih prostorov tozda Kartonaže SIGMA

nešto bolje a u samoj občini u nadprosečne. Medutim sasvim je daleko to od nekog standarda sa kojim bi mogli biti zadovoljni. Mi nastojimo, da to stanji popravimo, a moguće ga je popraviti jedino s povećanjem osobnog dohodka što znači povećanjem produktivnosti. Zbog toga sada pokušavamo da se reorganizujemo, da ustvarimo takve uslove, da ljudi mogu raditi i da time mogu stvoriti nešto više dohodka. A sasvim sigurno, razpoloženje stručnih službi i samoupravnih organa je, da se to adekvatno odraža i na standardu radnika. Sa druge strane šta se tiče ostalih uslova moram reći, da iako smo mlada radna organizacija — tek osam godina — već smo nešto uradili i na rešavanju stambenih pitanja zaposlenih. Mi smo kao OOUR kupili za neke radnike placeve za izgradnju stambenih kuća površine 500 do 600 m². Za te placeve radnici su platili samo 3 stara miliona dinara. To je naime jedna kompletna ulica tako rekoć usred grada in ne daleko od Kartonaže Sigma, gde sada grade oni koji stanove nemaju. Najveći deo

od toga smo već i podelili, pa je negde oko 30 % zaposlenih već koristilo neke kredite i na toj lokaciji izgradilo svoj objekt. Znači o tome se mnogo razmišlja, pomaže se ono što se može, a na žalost ne može se mnogo više uraditi jer jednostavno dohodak to onemogućuje."

Poslovodni odbor v prisotnosti vodstvenih delavcev Sigm obravnava skupno problematiko

Na koncu najinega razgovora tovariš direktor vas bi prosil, da nam rečete tudi nekaj o sebi in kako se kaj počutite?

"Zadovoljan sam poslom kojeg radim. Kažu bar, da dosta radim! Vi znate, da sam tu fabriku na neki način sam izprojektovao.

Sam sam od početka do sada poduzeo sa svojim saradnicima naravno, uz relativno malu angažiranost družbenopolitičkih zajednica i drugih organa, da ima dosta posla, te da sam zadovoljan rezultatima koje postizemo. Medutim smatram, da nismo postigli ono što smo očekivali te da našim saradnicima još uvek nismo obezbedili najbolje uslove života. Realni lični dohodci su za sadašnje uslove života ljudi zaista niski. To nijednog dobrog starešinu ne bi moglo obradovati. I naravno treba reći, da su ti realni lični dohodci sada još u stalnom drastičnom opadanju, bar po mojoj oceni."

Tovariš direktor, zahvaljujem se vam za podane odgovore z željo, da bi se vam vaši napori dobro obrestovali in da bi vaši delavci v Kartonaži Sigma dosegali čimboljše delovne rezultate ob obojestranskom dobrem medsebojnom sodelovanju!

"Najlepše se vam zahvaljujem i mnogo pozdrava ostalim tozdo-vima i ljudima u njima!"

— Hvala lepa!

Milan SEME

Z obiska v tovarni celuloze OBIR

Uredniški odbor "Biltena" ima vsak mesec svoje seje in sicer poteka seja vselej v drugi delovni organizaciji, ki je članica SOZD Slovenija papir. Tako je bila v mesecu oktobru seja tudi v Avstriji, kjer je naša članica Tovarna celuloze Obir v Reberci.

Na sejah podajamo oceno uresničevanja, predvsem vsebinske zasnovne dela pri izhajanju Biltena, in se dogovorimo o programu dela za prihodnje obdobje. Tokrat pa smo razpravljali tudi o oblikovnih spremembah glasila slovenskih papirničarjev. Spremenili naj bi grafično obliko našega glasila, mu dali novo likovno podobo in mu spremenili tudi ime. Že dalj časa namreč ugotavljamo, da ime ne ustreza načrtani vsebinski zasnovi. Pred časom smo že izvedli natečaj za novo ime, vendar je bil odziv sila skromen. Morda je temu kriva tudi nizka nagrada — 2000 din. Težje si to razlagamo, da nam je tako malo mar za podobo našega glasila. Poleg resnejše vsebine bo sedaj nekaj prostora tudi za razvedrilo.

Po seji nas je gostoljubni Friedrich Haller, tehnični direktor Tovarne Obir, popeljal skozi proizvodne prostore.

Poslopja so raztresena po pobočju ozke dolinice med občinama Železna Kapla in Žitara vas. Na tem mestu je leta 1906 začela najprej z obratovanjem skromna kovačni-

ca in tako postavila temelje sedanjim proizvodnim prostorom tovarne, ki je na vsem evropskem in tudi arabskem tržišču dobro poznana po svoji kakovostni celulozi. Od leta 1906 se je tovarnica širila, kljub krajšim prekinitev (tovarniški prostori so bili doslej trikrat poplavljeni), zgovorno pa je tudi dejstvo, da se je v zadnjih 45-tih letih zamenjalo kar dvanajst lastnikov. Vsesplošna gospodarska kriza, napačne poslovne odločitve vodstva in nenaklonjene politične sile so privedle do tega, da je tovarna 20. julija 1978 zaprla svoja vrata, vendar le za kratek čas. Optimistična peščica delavcev, podpora občin Železna Kapla, Žitara vas in koroške deželne vlade ter dolgoročni gospodarski interesi sestavljene organizacije Slovenija papir so tovarno točno po enem letu ponovno spravili v obratovanje. Sestavljena je bila mešana avstrijsko-jugoslovanska družba Obir z več kot 60-odstotno udeležbo slovenskega partnerja. Ta delež pa se iz leta v leto manjša in znaša sedaj že manj kot 10 odstotkov. Najprej je bilo potrebno obnoviti najnujnejše v zastarelem strojnem parku in napolniti lesno skladišče. Leta 1979 je znašala proizvodnja okoli 14000 ton celuloze, v letošnjem letu pa so že izdelali 40000 ton. V obdobju 1979–1984 je tovarna Obir proizvedla v sodelovanju s 1400 dobavitelji osnovne surovine — lesa — že

okoli 200000 ton izredno kakovostne celuloze, kar pomeni okoli 20 milijard šilingov prometa.

Treba je poudariti, da take uspehe dosegajo v, za današnje razmere, izredno skromnih pogojih dela; pri nas bi se zataknilo verjetno že pri izdaji obratovalnega dovoljenja, tako za poslopja kot za stroje. Slednji namreč čestokrat nosijo letnico z začetka stoletja in bi jih bil vesel prenekateri muzej.

V tovarni je zaposlenih 200 delavcev, od katerih jih je večina moških, težak položaj, ki smo mu priča tudi v gospodarstvu sosednje dežele, pa sili na delo tudi ženske. Režijskih delavcev, med katere so všeti izmenovodje, strojniki in drugi, je le nekaj več kot dvajset. Tovarna nima kakšne moderne poslovne zgradbe, laboratorij, namenjen raziskovalno-razvojnemu delu, pa je daleč proč od proizvodnih prostorov.

Kadrovska politika je usmerjena na zaposlovanje izključno slovenskega življa iz okoliških krajev. Zato ne preseneča, da nas je tudi gostitelj Haller, ki je sicer po rodu Nemec, govoril z nami v slovenskem jeziku.

S težavami pri investiranju se na avstrijskem Koroškem očitno ne srečujejo. O tem dovolj zgovorno pričajo kazalci vlaganja v obnovo in razširitev: v letu 1979 so vlagali še 4,4 milijona Asch, v letoš-

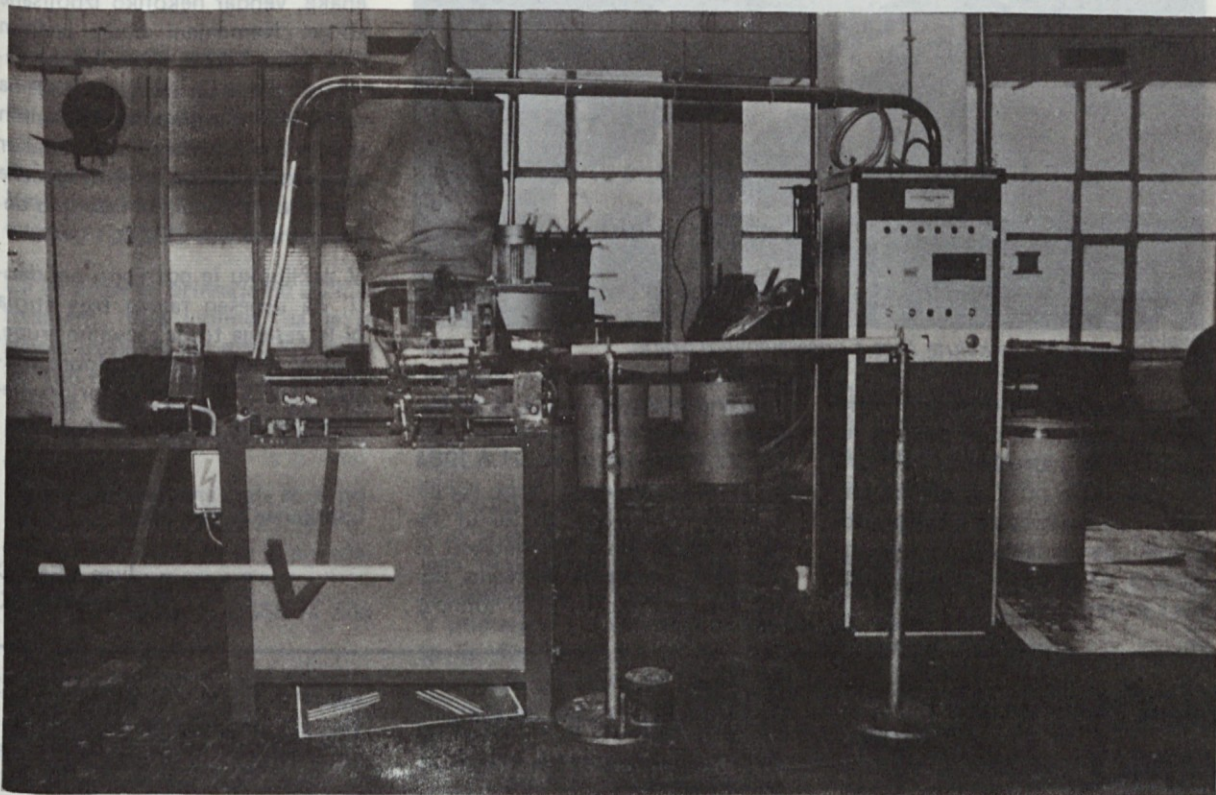
njem letu pa že 21 milijona Asch. Vlagajo izključno lastna sredstva in njihovi načrti so, sorazmerno uspehu pač, primerno veliki.

Veliko sredstev namerava tovarna v prihodnosti nameniti varstvu okolja. Grozljiva je namreč podoba rečice Bele, ki že itak ni preveč bistra, za zapornicami pri tovarni pa se v trenutku spremeni v belo, penečo se smrdljivo gmo-to, ki se ji nikamor ne mudi in tako počasi zastruplja vse živo do izliva v Dravo in morda še naprej. Pri nas bi temu rekli ekološka katastrofa, koroška deželna vlada pa si s temi "potujočimi strupi" ne beli preveč glave. Ob vsem tem je zato še toliko bolj hvalevredna poteza osveščenega vodstva Obirja, ki se s skrajno resnostjo loteva problema zaščite okolja. Tehnični direktor Haller je skupaj z znanstvenim sodelavcem že izdelal študijo o zaščiti okolja, ki jo je s svojimi sredstvi financirala njihova tovarna.

Za vse nas je poučno spoznanje, da za uspešno in kakovostno proizvodnjo niso vedno potrebne velike zračne proizvodne hale in za drage devize kupljeni stroji, pač pa je za to potrebno nekaj več. Včasih zadostuje že pravišnja mera odnosa do dela.

Mojca Uršič

Doma razvita avtomatska elektronsko vodena žaga

Avtomatska elektronska vodena žaga

Na oddelku navite embalaže DE-20 TOZD Kartonažna, je na spiralno-navijalnem stroju za formiranje kartonskih cevi nedavno tega pričela redno obratovati elektronsko vodena žaga za razrez cevi. Razvoj žage je trajal približno dve leti in predstavlja vsekakor velik uspeh razvojne dejavnosti v TOZD. Izdelana je skoraj v celoti v prototipni delavnici in mehaničnih obratih TOZD. Tudi v svetovnem merilu se lahko kosa z najsodobnejšimi izdelki te vrste in tako nadomešča uvoz.

Elektronsko vodena žaga je visoko produktiven stroj, namenjen ža-

nju neskončno dolgih cevi na natančno določene dolžine, ko se žaganje vrši istočasno s formiranjem cevi. Bistvo je, da se kolut žage med rezanjem premika z isto hitrostjo kot material, ki se žaga. Tako se zagotavlja natančna dolžina in kvaliteten odrez.

Stroj sestoji (slika 1) iz mehanične enote, ki opravlja vse potrebne delovne in povratne gibe, ter elektronske enote, ki vodi in nadzoruje celoten sistem rezanja. Mehanično enoto sestavlja kompakten okvir z vodili. Pogon koluta žage je hidravlični. Sestoji iz pogonskega agregata vgrajenega v okvir stroja, ki

preko fleksibilnih cevi poganja hidromotor, na katerega je kolut žage neposredno vpet. Na ta način se, v primerjavi z direktnim elektromotornim pogonom, doseže manjše gibajoče mase in tako obremenitve vreten in vodil, ter daljša življenska doba ob enostavnejšem vzdrževanju. Kolut žage je nameščen v poseben okrov, ki zagotavlja varno delo ob istovrstnem odsesavanju prahu. Vse skupaj je sestavni del suporta žage.

Vzdolžne pomike, sinhronizirane z gibanjem cevi, ki se reže, dosežemo s servomotorjem, ki preko navojnega vretena premika suport žage. Ta je voden z brušenim vodilom okroglega preseka, ki omogoča rotacijski primik koluta žage k cevi v fazi rezanja.

Posebno oblikovana kulisa, nameščena pod suport, vodi primik in odmik koluta v fazi rezanja. Pred hitrim povratnim gibom pa se zavrti kulisa okoli svoje osi za 90°, tako, da je gib premočrten. To rotacijo dosežemo s pnevmatskim cilindrom in prenosom z zobato letvijo. Celotno gibanje delovnega stroja spremlja vrsta mikrostikal, ki javljajo elektronski regulaciji potrebne informacije o legi suporta.

Vsa logika za pravilen potek delovanja stroja med samim rezanjem je izvedena z ustreznimi elektronskimi vezji, vgrajenimi v komandni omari, nameščeni ob stroju. Tu je glavni del elektronske enote stroja. Taka izvedba zagota-

vlja dolgo življensko dobo naprave za vodenje stroja. Razvita in vgrajena analogna elektronska vezja zagotavljajo popolno kontrolo regulacije in sledenja žage. Pomožne vklopno-izklopne funkcije so izvedene v relejni tehniki.

Za pogon suporta uporabljen servo sistem med delovanjem ne pride nikoli v območje delovanja tokovne limite servoregulatorja. Sinhronizacija pomika koluta žage z gibanjem materiala, ki se reže, zagotavlja tehogenerator kot merilnik hitrosti uvodnega traku pri formiranju cevi. Preko ustreznih elektronskih vezij, se ta signal spremeni v komando za tiristorski servoregulator. Nastavljuje dolžino žaganja zagotavlja elektronski števec z impulznim dajalnikom in ustrezná elektronika.

V delovanju elektronske žage obstajata dva režima:

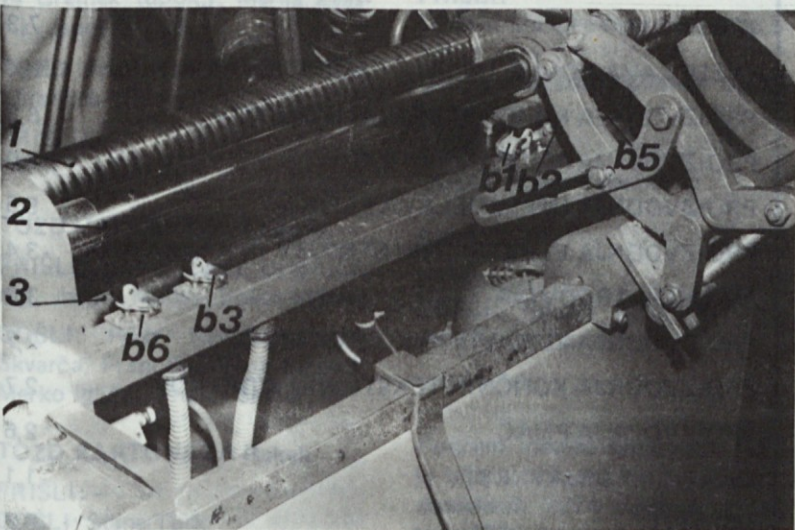
- ROČNI
- AVTOMATSKI

ROČNI režim se uporablja le izjemoma in ni namenjen za produkcijsko delovanje. Služi le kot pomoč pri napakah in okvarah.

AVTOMATSKI režim je normalni režim stroja. Suport žage se po vključitvi tega režima sam postavi v izhodiščno lego, nato pa krene in se sinhronizira s hitrostjo cevi. Žago prvi trenutek požene naprej impulz ŠKART, nato pa impulz iz števca impulzov aktivira pnevmatski pogon, ki obrne kuliso v delovni položaj. Kulisa pri tem aktivira ustrezno stikalo b4 (slika 2), ta pa sproži postopek reverziranja žage. Ko žaga prevozi stikalo b1 na poti reverziranja, se začne ustavljati, ko pa prevozi stikalo b2 se ustavi. Končna mejna stikala b5 in b6 služijo le v primeru okvare, da preprečijo trk suporta s koncem vodil.

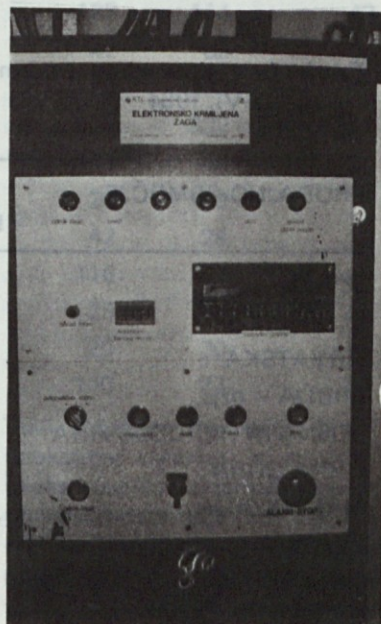
V primeru, da pnevmatski pogon pri povratnem gibu ni obrnil ku-

(nadalj. na 6. str.)

Mehansko vodenje žage

- 1 — navojno vreteno
- 2 — vodilo
- 3 — kulisa
- b1, b2, b3, b4, b5, b6, — stikala

Komandna tabla elektronskega sistema

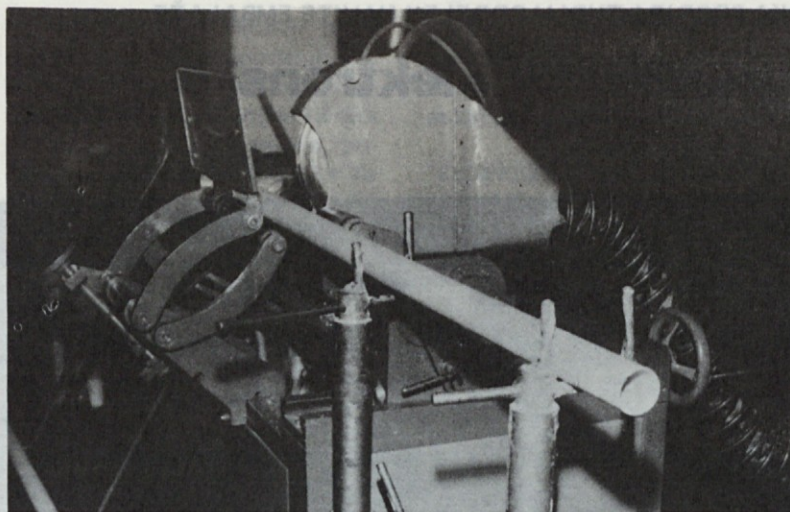
(nadalj. s 5. str.)

lise iz delovnega položaja in žaga še potuje, signalizira svetilka POV-RATNI VENTIL napako, vzame se dovoljenje glavnemu pogonu, dovoljenje iz navijalnega stroja se prekine, gibanje žage se izključi in po neki časovni konstanti se izključi cel stroj.

Impulzni dajalec na navijalnem stroju služi za informacijo o dolžini cevi, tahogenerator pa o hitrosti cevi.

Da se zmanjša odpadek, se lahko s posebnim stikalom vključi rezanje na majhne dolžine, tako, da ni potrebno pri poškodovani cevi čakati, da žaga odreže celotno nastavljeno dolžino.

Na komandno tablo elektronskega sistema je vgrajena možnost korekture faktorja hitrosti v odvisnosti od premera navijalnega trna in širine traku, ki se navija. Poleg tega pa še števec s tastaturo za nastavitev dolžine cevi, tastaturo

Podrobnost okrova kaluta žage z odsesavanjem prahu.

za nastavitev časa rezanja in displej za prikaz trenutne dolžine rezanja. Vse nastavljene vrednosti se izračunajo po v ta namen razvitem matematičnem modelu. Korigirajo pa se lahko med obratovanjem, da se ujame dejansko stanje s teoretičnim.

Izdelani prototip stroja je vključen v serijsko proizvodnjo cevi TOZD Kartonažna od 21.8.1984 in je v obratovanju, brez večjih zastojev, praktično po 24 ur na dan. Spričo velike zmogljivosti in kvalitete, omogoča bistveno povečano produkcijo. Tudi točnost

dolžine in kvaliteta reza olajšujeta nadaljno obdelavo cevi.

Opisani stroj predstavlja prototip, na podlagi katerega se planira v naslednjih mesecih izdelati še tri enake, vendar nekoliko izboljšane stroje. Namenjeni bodo lastnim potrebam TOZD Kartonažna, namerava pa se jih razstaviti tudi na prihodnjem sejmu obdelovalnih strojev BIAM v Zagrebu. Vsekakor pa predstavlja ta stroj dragocene izkušnje za nadaljno razvojno dejavnost v okviru TOZD.

V zaključku je potrebno poudariti, da uspešen razvoj tega stroja ni le zasluga truda razvojne grupe, temveč tudi znatno podpore vodstva TOZD, ki je vedno pripravljeno priskočiti na pomoč.

Ljubljana, 2. okt. 1984

Ivan NEMEC
Marjan DIMNIK

KDO SO NAŠI KUPCI IN KAM PRODAJAMO

Za gospodarsko organizacijo je prodajni trg v sedanjih in bodočih možnih kupcih. Tržni koncept je zato potrebno čimbolj prilagoditi potrebam kupcev. Kupci pa niso homogena celota, temveč se razlikujejo med seboj po določenih značilnostih. Tržišče oziroma kupce je mogoče porazdeliti na posamezne skupine z enakimi značilnostmi glede povpraševanja. Takšne skupine imenujemo tudi tržne segmente. Namen segmentacije je čimboljše prilagoditev posameznim tržnim segmentom.

V KTL smo do sedaj segmentirali kupce le z dveh vidikov:

- glede na lokacijo,
- glede na panogo dejavnosti.

Kupce razvrščamo v deset prodajnih območij. Posebej prikazujemo izvoz in interni promet med TOZD-i ter promet, ki ga ustvarimo v posamezni republiki oziroma avtonomni pokrajini.

V tabeli prikazujemo promet po prodajnih območjih za letošnje in lansko polletje. V Sloveniji (vključno z internim prometom) ustvarimo skoraj 69 % prometa. V letošnjem polletju smo povečali prodajo v Sloveniji, Bosni in Hercegovini in na Kosovem, na ostalih območjih beležimo znižanje. Na tem mestu velja opozoriti na transportne stroške, ki predstavljajo občuten dodaten strošek v primeru oddaljenih kupcev.

Tabela: Delež prometa po prodajnih območjih za obdobje I.–VI. 1983 in I.–VI. 1984

PRODAJNO OBMOČJE	DELEŽ PROMETA		RAZLIKA
	I.–VI.1983	I.–VI.1984	
IZVOZ	4,79	4,11	– 0,68
SLOVENIJA	52,22	53,64	+ 1,42
HRVATSKA	11,62	11,04	– 0,58
SRBIJA – ožja	7,91	7,48	– 0,43
BOSNA IN HERCEGOVINA	3,70	4,26	+ 0,56
ČRNA GORA	0,23	0,15	– 0,08
MAKEDONIJA	1,85	1,64	– 0,21
KOSOVO	0,45	0,68	+ 0,23
VOJVODINA	2,03	2,00	– 0,03
INTERNI PROMET	15,20	15,00	– 0,20
SKUPAJ	100,00	100,00	–

Opomba:

Podatki EOP za 6 TOZD (brez Kuverte, Tike, Embalažnega servisa, in Sigme).

Kupce po panogah dejavnosti razvrščamo po istem principu kot jih vodi zvezna statistika. Z vzorčno obdelavo podatkov 162-ih najpomembnejših kupcev po panogah dejavnosti, ki predstavljajo več kot 60 % celotnega prometa, ugotavljamo, da so za KTL pomembni kupci iz naslednjih panog dejavnosti: (1) proizvodnja živilskih proizvodov, (2) proizvodnja kemičnih izdelkov, (3) notranje trgovinske organizacije, (4) proizvodnja obutve in galanterije, (5)

kupci iz tujine, (6) predelava kovin, (7) proizvodnja končnih lesnih izdelkov, (8) proizvodnja preje in tkanin, (9) proizvodnja in predelava papirja, (10) proizvodnja električnih strojnih aparatov, (11) zunanje trgovinske organizacije, (12) proizvodnja zdravil in kozmetike, (13) proizvodnja končnih tekstilnih izdelkov, (14) proizvodnja pijač, (15) grafična dejavnost.

Promet KTL se koncentrira predvsem na določene skupine kupcev, saj vidimo da prvih pet skupin ustvarja 55 %, prvih deset skupin 82 % in prvih petnajst skupin kar 94 % vsega prometa.

SLIKA: Deleži prometa najpomembnejših kupcev po panogah dejavnosti I.–VI. 1984

NOTRANJA TRGOVINA	11,5
PROIZVODNJA OBUTVE IN GALANTERIJE	8,6
IZVOZ	7,3
PREDELAVA KOVIN	6,4
PROIZVODNJA KONČNIH LESNIH IZDELKOV	6,3
PROIZVODNJA PREJE IN TKANIN	6,0
PROIZVODNJA IN PREDELAVA PAPIRJA	5,5
PROIZVODNJA ELEKTRIČNIH STROJEV IN APARATOV	3,4
ZUNANJA TRGOVINA	3,0
PROIZVODNJA ZDRAVIL IN KOZMETIKE	2,7
PROIZVODNJA KONČNIH TEKSTILNIH IZDELKOV	2,7
PROIZVODNJA PIJAČ	2,6
GRAFIČNA DEJAVNOST	1,1
OSTALO	5,6
PROIZVODNJA ŽIVILSKIH PROIZVODOV	15,5
PROIZVODNJA KEMIČNIH IZDELKOV	11,8

Maja Ribič – Noson

Število poškodb se je nekoliko povečalo

Dne 30.9.1984 je bilo v DO KTL zaposlenih 2273 delavcev, od teh pa se je poškodovalo 109 delavcev, od teh 21 na poti.

Poškodovan se je vsak 21 delavec. Vsak poškodovan je bil povprečno odsoten z dela 12 delovnih dni.

Če te podatke primerjamo s tričetrtletjem 1983 vidimo, da se je število poškodb pri delu povečalo od 196 na 109 (za 2,8 %), pa tudi resnost poškodb od 9,7 na 11,9 (za 18,5 %) izgubljenih delovnih dni.

Število poškodb na poti se je povečalo od 17 na 21 (za 23 %).

Pogostnost poškodb se je povečala od 4,6 na 4,8 (za 4,3 %).

V TOZD Sigma in DSSS ni bilo poškodb.

V štirih številčno najmočnejših TOZD je stanje naslednje:

V TOZD KARTONAŽNA Ljubljana

ljana — se je od 750 delavcev poškodovalo 56 delavcev, od teh 14 na poti. Poškodovan se je vsak 13 delavec. Vsak poškodovan je povprečno boloval 12,3 delovnih dni. V primerjavi s tričetrtletjem 1983 se je število poškodb pri delu povečalo od 47 na 56 (za 19 %), od tega na delu od 41 na 42 (za 2,4 %), na poti pa od 6 na 14 (za 133 %).

Resnost poškodb se je povečala od 10,2 na 12,3 (za 20 %) izgubljenih delovnih dni za eno poškodbo.

V TOZD VALKARTON Logatec — se je od 412 delavcev poškodovalo 14 delavcev, od teh 3 na poti. Poškodovan se je vsak 29 delavec.

V primerjavi s tričetrtletjem 1983 se je število poškodb pri delu zmanjšalo od 15 na 14 (za 6,7 %), od tega na delu od 12 na 11 (za 8,3 %).

V TOZD KARTONAŽA Rakek — se je od 242 delavcev poškodovalo 12 delavcev, od teh 1 na poti. Poškodovan se je vsak 20 delavec. V primerjavi s tričetrtletjem 1983 se je število poškodb pri delu povečalo od 10 na 12 (za 20 %).

V TOZD PAPIRNA KONFEKCIJA Ljubljana — so se od 187 delavcev poškodovali 4 delavci, in to na delu. Poškodovan se je vsak 47 delavec. V primerjavi s tričetrtletjem 1983 so se poškodbe pri delu zmanjšale od 9 na 4 (za 55 %), poškodbe na poti pa od 4 na 0.

V TOZD se je poškodoval vsak:

	delavec
1. KARTONAŽNA	13
2. JELPLAST	14
3. LEPENKA	16
4. TIKA	19
5. KARTONAŽA	20
Povprečje KTL	21
6. VALKARTON	29
7. KUVERTA	36
8. EMB. SERVIS	36
9. PAPIRNA KONF.	47

V TOZD Sigma in v DSSS ni bilo poškodb.

Povprečno izgub. dni za 1 poškodbo:

	del. dni
1. KARTONAŽA	17,—
2. LEPENKA	12,6
Povprečje KTL	11,9
3. KARTONAŽNA	12,3
4. VALKARTON	11,6
5. PAPIRNA KONF.	9,5
6. TIKA	8,2
7. KUVERTA	7,—
8. JELPLAST	6,7
9. EMB. SERVIS	3,—

Od 109 poškodb pri delu so ugotovljeni vzroki poškodb naslednji:

1. Nepazljivost delavca, sodelavca 42 poškodb
2. Nezanesejliv, nesmotrn način dela . . . 36 poškodb
3. Na poti na delo, z dela 21 poškodb
4. Pomanjkljivosti na objektih, napravah 8 poškodb
5. Kršitve predpisov varstva pri delu 2 poškodbi

J. KOPAČ

KADROVSKE NOVICE V KTL – 3. TROMESEČJE 1984

Na novo zaposlili nekaj več kot polovico od števila delavcev, ki so zapustili KTL

TOZD KARTONAŽNA Ljubljana

PRIŠLI: Ferida Jelečević, Janez Gerbec, Tomislav Bizjak, Boštjan Jesenšek

ODŠLI: Ivan Zajc, (upok.), Jernej Remec, Ljudmila Novak (upok.), Mirjana Samec, Anda Šendula, Dragoljub Lukić (upok.), Asima Okanović, Štefica Koren, Miroslava Gremek (upok.), Marija Zvašnik, Janez Orehek.

TOZD PAPIRNA KONFEKCIJA Ljubljana

PRIŠLI: —
ODŠLI: Albin Zorc

TOZD VALKARTON Logatec

PRIŠLI: Darko Žigan, Drago Šemrl, Janko Mlinar, Bojan Mihevc
ODŠLI: Peter Kavčič, Slavko Skvarča, Frančiška Irena (upok.), Marko Igličar, Franca Sefčer.

TOZD KARTONAŽA Rakek

PRIŠLI: —
ODŠLI: Stane Turk

TOZD LEPENKA Tržič

PRIŠLI: Cvetko Marjanovič, Stojko Kos, Branko Rakovec, Petar Redar, Uroš Dobrin

ODŠLI: Franc Saje (upok.), Oste Živanič, Pavla Avsenik (upok.)

TOZD JELPLAST Kamna gorica

PRIŠLI: Bruno Milek
ODŠLI: —

TOZD EMBALAŽNI SERVIS Koper

PRIŠLI: —
ODŠLI: Marija Stepančič (upok.)

OOOR Kartonaža SIGMA Gornji Milanovac

PRIŠLI: —
ODŠLI: Milija Kalajanović

DSSS

PRIŠLI: —
ODŠLI: Rudolf Stojan (upok.), Jože Škrlep (upok.)

Koncem meseca septembra 1984 je bilo v naši delovni organizaciji zaposlenih 2274 delavcev in od tega 1221 žensk in 1053 moških. Od skupnega števila zaposlenih je nekako četrtina — 541 mladih delavcev starih do 27 let. Po posameznih temeljnih organizacijah je stanje naslednje:

Barbara Mehle pri vlaganju kartona v tiskarski stroj

TOZD	Skupaj zaposl.	Ženskih	Moških	Mladina do 27 let
Kartonaža Rakek	242	128	114	43
Lepenka Tržič	127	47	80	18
Valkarton Logatec	412	150	262	99
Kartonažna Ljubljana	750	418	332	221
Papirna konf. Ljubljana	187	141	46	30
Jelplast Kamna gorica	43	24	19	10
Kuverta Ljubljana	71	42	29	13
Tika Trbovlje	169	116	53	62
Embalažni servis Koper	36	25	11	5
Sigma Gornji Milanovac	50	20	30	11
DSSS	187	110	77	29

V tretjem tromesečju se je fluktuacija napram drugem tromesečju občutno zmanjšala, saj je v drugem tromesečju odšlo 46 delavcev in jih 37 prišlo, dočim je v preteklem tromesečju odšlo 25 delavcev in jih 14 prišlo. V primerjavi s celotnim obdobjem letošnjega leta pa je število zaposlenih s koncem lanskega leta le nekoliko manjše.

Tudi v tretjem tromesečju je 11 upokožitev delavcev sorazmerno visoko napram skupnem številu prenehanj delovnega razmerja. Pri tem pa je za posamezne temeljne organizacije značilno, da so le v tozdu Lepenka zaposlili več delavcev, kot jih je odšlo.

A. M.

Samokritično in kritično, da na vseh ravneh spremenimo svoj odnos do dela

Centralni komitei Zveze komunistov Jugoslavije je na svoji 13. seji, ki je bila junija 1984 razpravljala o perečih vprašanjih pri neuresničevanju vodilne vloge ZKJ ter krepitvi njene idejne in akcijske enotnosti. Kritično so obravnavali lastno prakso in stanje v družbi ter pomanjkljivosti v idejno politični, organizacijski in kadrovski usposobljenosti Zveze komunistov. Na podlagi teh razprav je predsedstvo CK ZKJ oblikovalo predlog sklepov, na podlagi katerih poteka tudi med komunisti v KTL živahna razprava.

Čeprav se je zaradi določenih okoliščin v naši osnovni organizaciji DSSS ta razprava pričela nekoliko pozno, pa lahko trdim, da smo k temu pristopili temeljito in z vso odgovornostjo, seveda v želji da končno v njej zavladajo drugačen odnos kot je bil ta v zadnjem preteklem obdobju. Že na prvem sestanku smo zato sprejeli predlog sekretariata OO ZK, ki je kot metodo in obliko dela za to razpravo predlagal oblikovanje skupin komunistov s članom sekretariata kot nosilcu posamezne teme, ki naj pripravi gradivo za razpravo in sprejem sklepov o naši bodoči aktivnosti na tem področju. Na ta način so že v predpripravo bili vključeni vsi komunisti, zato je dejansko sama razprava še toliko bolj aktivirala posameznike, da so s svojimi prispevki še dopolnili že itak vsebinsko dobre in aktualne prispevke, ki naj v bodoče poživijo akcijsko delovanje komunistov in same osnovne organizacije.

ZA URESNIČEVANJE DOLGOROČNEGA PROGRAMA EKONOMSKE STABILIZACIJE

V temeljne naloge dolgoročnega plana jugoslovanske gospodarske stabilizacije se vključujemo s krepitvijo lastnih obratnih potencialov, preko izdvajanja večjega dela akumulacije v obratna sredstva s pospeševanjem izvoza in z enotnejšo zaokrožitvijo proizvodnih programov po tozdih. Vse člane OO ZK zavezujejo sprejeti sklepi naše problemske konference OO ZK KTL z dne 14.3.

1984 da se dosledno zavzemamo za programske usmeritve srednjeročnega in dolgoročnega razvoja DO KTL, ter da pri tem odpravimo idejna razhajanja, subjektivne odpore ter vse lokalne interese. Te programske usmeritve namreč pomenijo konkretizacijo stabilizacijskih prizadevanj združenega dela

KTL kot prispevek pri uresničevanju gospodarske stabilizacije v Jugoslaviji.

V AKTIVNOSTIH NA PODROČJU NAGRAJEVANJA PO DELU IN REZULTATIH DELA

V skladu s projektom samoupravnih in poslovnih organiziranosti DO KTL smo tudi v DSSS sprejeli mezo in mikro organizacijo, kar je bila osnova za izdelavo novega razvida del in nalog. Istočasno smo v DSSS pripravljali tudi akte s področja nagrajevanja. Samoupravni sporazum in pravilnik o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Z novimi akti smo želeli uskladiti naše akte z družbenim dogovorom naše dejavnosti ter odpraviti ugotovljene dosedanje pomanjkljivosti v sistemu delitve OD (uravnilovka, merjenje učinka posameznika). Analiza ocenitve indeksnih razmerij pa je pokazala, da nekatere pomanjkljivosti še niso odpravljene in sicer: ni enotnega merila za določitev potrebnih delovnih izkušenj; ni enotnega merila za določitev potrebnih funkcionalnih znanj (tečaji, tuji jeziki); iz opisanih opravil iz razvida ni točno določena odgovornost oziroma stopnja ne soupada z dejanskim delom, ki ga naj bi delavci opravljali; razvid oziroma sistem nagrajevanja ne predvideva napredovanje glede na dosežene delovne uspehe; organizacija odgovornosti ni dosledno definirana. S pravilnikom smo prav tako na novo opredelili individualne delovne učinke za posamezne delokroge oziroma področja dela, toda tudi ugotovili, da niso izdelani konkretni postopki za izračune in opravljeni preizkusi delovanja meril kot na primer za program dela v rokih, stroški dejavnosti. Ne predvidevamo periodičnega pregleda preizkusov delovanja meril in v zvezi s tem tekočega prilagajanja meril za doseganje čimboljših rezultatov. Zato na razpravi ni bilo pripombe na predlog skupine, ki je smatrala, da bi bilo primerno ponovno proučiti razvid del in nalog in odpraviti navedene pomanjkljivosti, saj moramo doseči take delitvene odnose, da bodo delavci materialno zainteresirani za kar največji delovni učinek in rezultate dela.

V ZVEZI Z IZVOZNIMI NALOGAMI

Skupina je pripravila oceno in navedbo problematike, ki je bila osnova za temeljito razpravo članov

o tej, v tem času tako pomembni aktivnosti naše družbe in KTL. Vkljub dobrim izvoznim rezultatom ki jih dosegamo predvsem v zadnjem času pa so recimo nekatere vzroki zaostajanja za planiranim izvozom naslednji:

- izpad izvoza sive lepenke in izdelkov v prvih mesecih zaradi neprimerne kvalitete,
- izpad izvoza izdelkov sive lepenke zaradi tehnoloških in drugih problemov (okoli 300 000 US \$),
- izpad izvoza izdelkov iz valovitega kartona v Grčijo zaradi lanske nesolidarnosti. Z mnogo truda smo v drugem polletju izvoz obnovili (izpad okoli 250 000 US \$),
- zaradi kasnitve dobav materialov in slabe kvalitete (Količevo) smo kasnili z dobavami navitih izdelkov v Egipt, Italijo in Grčijo. Izpad bo občuten v zadnjem kvartalu, ker nimamo pričakovanih novih naročil,
- izpad izvoza toaletnih paketičev na Madžarsko. Kupec zahteva prehod na izdelavo rolic, zato smo

upravljanja in tudi drugje spodbujati demokratične odnose in procese, ker le to odpira možnost za reševanje in usklajevanje interesov združenega dela. Iz te podlage se morajo po delegatih in delegacijah pobude in interesi prenesti v vse pore našega samoupravnega sistema.

Poleg podane kritične ocene do nekaterih nepravilnosti ter napak, ki so se in se še ponavljajo v naši družbi, kar nas je tudi pripeljalo v ta nezavidljiv položaj in zaradi česar bo tudi potrebno ugotovljati odgovornost pri vseh tistih, ki ne izpolnjuje sprejete poti ali jo celo izrabljajo, smo samokritično rekli o sebi:

Tudi v naši OO ZK DSSS moramo člani ZK pogledati resnici v oči. Tudi pri nas je prihajalo do poizkusov nesamoupravnega odločanja pa čeprav ob vednosti marsikaterega komunista. Člani ZK smo se preveč zapirali v lastne vrste in tudi na sestankih OO ZK nismo razen redkih pripravljeni povedati svoje mnenje. Udeležba članov na sestankih OO je bilo rečeno bor-

S seje OO ZK DSSS

realizirali le 210.000 US \$ od željenih 800.000 US \$. Zato je predlagano da se uvede proizvodnja rolic.

Zato je bilo ugotovljeno, da je pridobivanje izvoznih naročil uspešno, žal pa sama realizacija ne poteka povsod zadovoljivo. Poslovodni odbor DO KTL in vodstva tozdov bodo morali poskrbeti za sprotno odpravo ovir pri izvoznih naročilih, analizirati in odpravljati vzroke v tozdih, ki so trajno neuspešne pri izvozu.

OB DELOVANJU KOMUNISTOV V POLITIČNEM SISTEMU SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA

Izpolnjevanje nalog iz stabilizacijskega programa mora biti priložnost za uveljavljanje in preverjanje možnosti idejno politične opredeljenosti vsakega komunista. Vsi komunisti moramo v organih

na in se lahko vprašamo, če vsi sodimo v ZK. Morda je to le odraz splošnega stanja, saj že dalj časa ugotavljamo, da so naše pripombe in predlogi brez pravega odziva, s tem pa člani ZK izgubljajo svojo voljo in prodornost. Zato smo kritično ocenili našo akcijsko neenotnost ob zadnjem referendumu, ali pa dejstvo, da so naši delegati — komunisti zlasti na delavskem svetu — čisto brez stališč naše OO ZK. Prav tako ni prav, da smo slabo ali pa sploh nič povezani z mladinsko organizacijo in sindikatom. Vse to seveda pogojuje, da je s tem idejno politična vloga komunistov marsikdaj zvođenela.

Komunisti OO ZK DSSS bomo na podlagi že obravnavanih področij delovanja in še po nadaljnjih, sprejeli dokončna stališča in sklepe, kakšna naj bo smer našega nadaljnjega dela in aktivnosti.

(nadalj. na 9. str.)

(nadalj. z 8. str.)

Iz vsega pa naj izluščim splošno misel večine, da naše življenje tu v KTL ali v družbi na sploh, tako kot doslej z vsemi slabostmi in uspehi, ne sme več teči naprej. Komunisti namreč pričakujemo, da

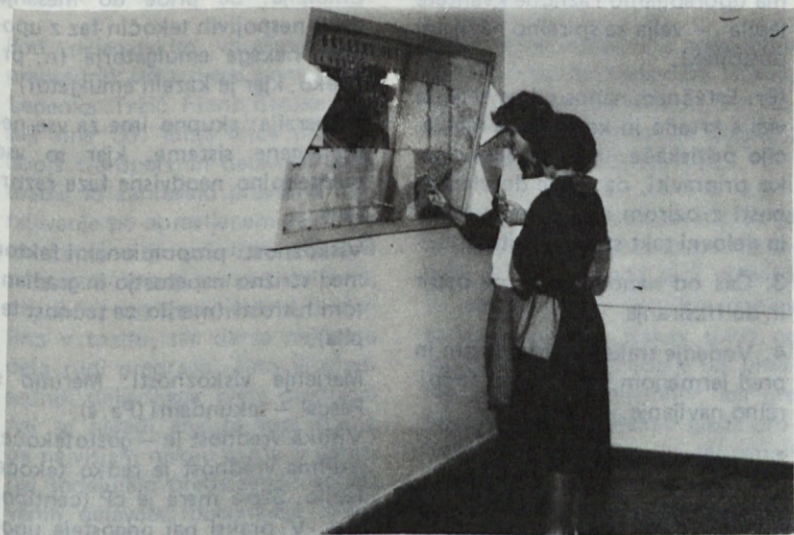
se bo po 13. seji razčistilo z nezdravo klimo v kateri se še vedno razrašča neodgovornost, neznanje in celo korupcija. Zato morajo naši sklepi premakniti vse — tako posameznike in družbo — in veljati od najvišjih organov ZK do baze.

M. SEME

O DELU ODBORA ZA OBVEŠČANJE

Že v eni prejšnjih števil Glasila KTL, smo bralce seznanili, da je delavski svet delovne organizacije KTL s sklepom ugotovil sestavo odbora za obveščanje za naslednje dveletno mandatno obdobje. Naj pri tem navedemo, da se je v oktobru mesecu odbor že konstituiral in izmed sebe za predsednika izvolil Metko Dornik ter za namestnika Milena Breclj.

- predlagal program informativne dejavnosti za tekoče leto,
- spremljal in nadziral izvrševanje programa informiranja,
- dajal predloge in pobude delavskemu svetu DO in poslovnemu odboru s področja urejanja informiranja v KTL,
- spremljal in analiziral naj bi delo delovne grupe za samoupravne zadeve in informiranje v

Tudi oglasna deska je dober pripomoček za večjo informiranost

Ker v Samoupravnem sporazumu o združitvi temeljnih organizacij v DO KTL in v njenem statutu ni predviden ta odbor kot izvršilni organ delavskega sveta DO KTL temveč le kot njegovo delovno telo, s tem tudi v njem ni podrobnejših določil o njegovi sestavi, kakor tudi ne o njegovih pristojnostih in načinu dela. Določene naloge tega odbora so sicer že navedene v Pravilniku o urejanju in izdajanju Glasila DO KTL in informativne priloge Bilten glede na dejstvo, da v pristojnost tega odbora istočasno spada tudi funkcija izdajateljskega oziroma časopisnega sveta za izdajanje naših javnih informativnih sredstev "Glasila" in "Biltena" DO KTL.

Upoštevajoč te naloge in pa določene naloge, ki jih KTL nalaga Zakon o družbenem sistemu informiranja (Ur. list SR Slovenije št. 10/83) naj bi odbor za obveščanje imel približno lahko naslednje naloge:

- predlagal osnutek pravilnika o informiranju,

DSSS ter drugih informacijskih služb,

- razpravljal in dajal predloge o materialnih, kadrovskih in organizacijskih vidikih informiranja v DO KTL,

v funkciji izdajateljskega oziroma časopisnega sveta pa bi dodatno imel še naslednje naloge:

- sklepal o temeljnih vprašanjih uresničevanja vsebinske zasnove Glasila in Biltena DO KTL in uredniške politike ter sprejel plan vsebinske zasnove za naslednje leto,
- predlagal osnutke samoupravnih splošnih aktov, ki urejajo izdajanje javnih informacijskih sredstev v skladu z zakonom o javnem obveščanju,
- dajal mnenje delavskemu svetu o imenovanju in razrešitvi glavnega in odgovornega urednika, imenoval člane uredniškega odbora na predlog glavnega in odgovornega urednika,
- opravljal druge naloge v zvezi z izdajanjem Glasila in Biltena DO KTL oziroma, ki jih določa

Zakon o javnem obveščanju v zvezi s tem.

Dosedanje delo odbora za obveščanje je potekalo v glavnem pri izpolnjevanju nalog s področja dela izdajateljskega sveta. Zato bo potrebno, da se takoj po sprejemu Zakona o javnem obveščanju s strani slovenske skupščine pristopi k pripravi sprememb naših aktov s tega področja, ki naj zajamejo pri tem tako vse zakonske spremembe glede družbenega sistema informiranja, kakor tudi o javnem obveščanju in tiste, ki jih pri tem tudi narekuje naša dosedanja praksa na tem področju.

Vsekakor pa smatram, da bi bilo dobro da odbore za obveščanje formirajo tudi po naših temeljnih organizacijah in sicer ne glede ali bodo to kolektivni organi njihovih delavskih svetov, ali samo njihova delovna telesa oziroma bo

tak odbor ali komisija ustanovljena s strani osnovne organizacije sindikata. Bistveno je namreč da bi taka telesa (odbori) prevzela del nalog s področja obveščanja delavcev kar bi omogočilo ustrezno obliko podružabljanja informiranja v njihovi sredini in bila tako v pomoč ne samo odboru za obveščanje pri delavskem svetu DO KTL temveč tudi uredniškemu odboru ter glavnemu in odgovornemu uredniku Glasila DO KTL in strokovni službi zadalženi za izvajanje nalog s področja informiranja v DO KTL. Nadaljne podružabljanje informiranja pa bomo vsekakor dosegli še s tem, da bodo člani teh odborov postali dopisniki temveč bodo še sami organizirali in širili dopisniško mrežo in vzpodbujali sindikalne informatorje za njihovo večjo aktivnost.

Milan SEME

IZ NAŠIH TOZDOV

O delu odbora samoupravne delavske kontrole v TOZDu kartonaža Rakek

Izhajajoč iz ustavnih in zakonskih določil o uresničevanju samoupravne delavske kontrole si je odbor samoupravne delavske kontrole v TOZD Kartonaža Rakek zastavil dokaj smel program dela, v katerem je zlasti poudarjena naloga odklanjati nepravilnosti, ki ovirajo prizadevanja za povečanje proizvodnje, zlasti v izvoz, maksimalno koriščenje delovnih sredstev, zagotavljanje osnovne surovine in repromateriala, izvajanje sprejetih obveznosti, izboljšanje kvalitete dela in nenazadnje izvajanje in spoštovanje samoupravnih splošnih aktov TOZD in DO KTL.

Na dosedanjih štirih sejah je odbor samoupravne delavske kontrole kontroliral racionalnost tehnoloških postopkov, kontroliral gibanje izostankov z dela, finančno in materialno poslovanje TOZD, izvajanje določil Pravilnika o delovnih razmerjih, izvajanje sklepov samoupravnih organov, uporabo internih transportnih sredstev v TOZD in drugo, na osnovi vnaprej izdelanih analiz o stanju na obravnavanih področjih, za kar so s programa zadolženi posamezni člani odbora samoupravne delavske kontrole.

Odbor je sprejel vrsto zaključkov ter predlagal ukrepe zlasti za izboljšanje stanja v zvezi z uporabo in vzdrževanjem internih transportnih sredstev, zmanjšanju neopravičenih izostankov z dela in izhodov iz osebnih razlogov, opozoril na odpravo kršitev pravilnika o delovnih razmerjih, predla-

gal ukrepe za izboljšanje stanja na področju tehnoloških postopkov in organizacije dela na področju tehnologije, zlasti pa je opozoril na takojšen pristop k realizaciji sprejetih sklepov samoupravnih organov tozd, ki iz različnih razlogov niso bili realizirani, pri čemer so izstopale naloge s področja varstva pri delu. V sedanjih zaostrenih pogojih gospodarjenja je delo odbora samoupravne delavske kontrole še zlasti potrebno in dobiva vse večji pomen. Ob tem pa ne gre zanemariti dejstva, da je najbolj učinkovita tista kontrola, ki naj bi jo izvajali samoupravljalci kot subjekti združenega dela in s tem kot upravljalci s sredstvi, ki so družbena lastnina sami, s svojim delom in ravnanjem. Zavesti za lasten prispevek za odpravljanje in odklanjanje pogojev za nastanek negativnosti je še vedno premalo, prav od stopnje le-te pa je nedvomno odvisno delo odbora samoupravne delavske kontrole kot institucionalizirane oblike uresničevanja le-te v združenem delu. Prav ob taki ugotovitvi velja opozoriti na potrebo po krepitvi lastne odgovornosti slehernega delavca v naši temeljni organizaciji, kajti, če bomo uspeli doseči odgovorno ravnanje nas vseh, potem bo tudi delo odbora samoupravne delavske kontrole lahko šteti le-še in zgolj za zaščito pred retkimi posamezniki, ki bi utegnili izkrivljati in izrabljati pridobitve našega samoupravnega sistema in družbeno lastnino.

A. ALBREHT.

Ocenjevanje zahtevnosti kartonskih cevi

Da bi dosegli racionalni tehnološki postopek pri izbiri repro materiala in obenem dobili potrebno kvaliteto z ozirom na zahteve izdelkov, smo pripravili osnovne zahtevnosti, ki naj koristno služijo v naši proizvodnji.

Pri izbiri lepil moramo poleg ekono-
mske opravičljivosti upoštevati
tudi naslednje tri zahteve:

- kaj zahtevamo od cevke,
- katere materiale bomo lepili,
- pod kakšnimi pogoji se vrši lep-
ljenje.

a. Kaj zahtevamo od cevke:

Stabilnost z ozirom na zunanji
pritisk
= cevi, jedra za papir, tekstilno
industrijo in podobno

Stabilnost z ozirom na notranji
pritisk
= cevi za prezračevalne namene
transportne posode

Stabilnost z ozirom na radialni
pritisk
= cevi za odvijanje in navijanje
brez vretena

Vodoodpornost
= kartonske cevi za gradbeništvo
in podobno

Obstojnost napram pari in vodi
= tekstilne cevi s predivom, ki
so podvržene klimatizaciji

Sposobnost razpadanja v vodi
= cevi za higienske namene, ki jih
po uporabi odvržemo v odtok

Obstojnost barve
= cevi za reklamo in etiketirne
cevi

Obstojnost na kemikalije
= sodi — hoboki, doze za posip

Tesnenje maščobe
= cevi za mazila in za tlačne ma-
zalke

Oljna tesnost
= cevi za motorna olja in jedilna
olja

Odpornost na tropsko klimo
= cevi za razstrelivo

Toplotna obstojnost
= za izdelke kot bitumen in po-
dobno, ki se vlivajo v vročem
stanju

Odpornost na nizke temperature
= kartonske doze za globoko
zmrzovanje

Sposobnost oblikovanja
= žlebilna sposobnost, doze z
vlečenim vratom

Elastičnost
= cevi, ki prenesejo ekspanzijo

pri vpenjanju odvijalnih in
navijalnih gredi (aero shaft)

Zveneča trdnost
= udomačena oznaka v tekstilni
industriji

Kemijsko neutralnost
= pri cevkah, pri katerih je zuna-
nja stran izdelana s premaznim
papirjem

Fiziološka neoporečnost
= kartonske doze za prehrano

Sposobnost kaširanja
= za naknadno kaširanje

Sposobnost za impregnacijo
= pirotehnični nameni

Brez vonja
= doze za embaliranje izdelkov
občutljivih na aromo

Obstojnost na staranje
= splošno

Izolacijska sposobnost
= jedra oz. cevke za elek. indu-
strijo

Sposobnost za kalandriranje
= kadar mora cevka imeti abso-
lutno gladko površino in ena-
komerno debelino

Sposobnost razrezovanja
= za prstane in jedra, izsekovanje
Odpornost na skrčevanje
= cevi na katere se navijajo plas-
tične folije, samolep. trakovi in
podobno

Teža
= če se prodajajo cevi po teži in
če je suha snov cenejša od pa-
pirja, je treba vnesti čim več le-
pila v navijalni papir

b. Katere materiale bomo lepili:

1. Vpojnost:
v splošnem odvisna od volumi-
noznosti papirja

Visoka vpojnost:
gramatura nad 700 g/m²
debelina papirja 1mm

Normalna vpojnost:
gramatura 700 g/m²
debelina papirja 1mm

Nizka vpojnost:
gramatura pod 700 g/m²
debelina papirja 1 mm

2. Gramatura:
majhna do 100 g/m²
srednja do 350 g/m²
visoka nad 350 g/m²

3. Vsebnost vlage, utržna jakost,
razteznost

4. Odpornost proti vlagi
Pri 1 do 4 mora biti lepilo prireje-
no posameznim zahtevam. V teh
primerih kakor tudi pri 5 in 6 pri-

poročamo, da se posvetujete s
proizvajalcem lepila.

5. Vsebnost polnila, kakor tudi
pH vrednost papirja, katerega bo-
mo lepili (n. pr. papir iz slame je
pretežno alkalen)

6. Premazni, oslojeni in impregni-
rani papirji in papirji podobni per-
gaminu.

(Pri teh materialih pride pogosto
le do zamazanja namesto klasič-
nega zalepljenja s penetracijo).

c. Pod kakšnim pogojem se vrši lepljenje:

1. Pri kateri hitrosti se vrši nana-
šanje lepila?

0 — 15 m/min = majhna
15 — 30 m/min = srednja in
nad 30 m/min = visoka hitrost

2. Način nanosa lepila:

- valjčni nanos
- nanos s potapljanjem
- krtačni nanos

(Če se a+b vrši istočasno, pogosto-
ma uporabljamo različne kvalitete
lepila — velja za špiralno navijalni
postopek).

(Pri krtačnem nanosu, kjer se le-ta
vrši s krtačo in količina za regula-
cijo pritiskača, moramo lepilo ta-
ko pripraviti, da pride do zleplje-
nosti z ozirom na vpojnost lepila
in delovni takt stroja — hitrost).

3. Čas od nanosa lepila na papir
in do fiksiranja

4. Vodenje trakov za jermenom in
pred jermenom, velja samo za špi-
ralno navijanje.

Ostalo:

5. Razmak med navijanjem in re-
zanjem, velja za špiralno navijalne
stroje. Pri TS strojih moramo upo-
števati delovni takt od navijanja
na vreteno do snemanja z vretena.

6. Razmerje med debelino stene
cevi notranjim premerom cevi in
debelino materiala.

7. Nadalje moramo upoštevati
morebitno takojšnjo nadaljno
predelavo cevke.

Splošne zahteve lepil:

a. dobra sposobnost uporabnosti
v predelavi, lepilo mora biti prire-
jeno za material in stroj,

b. hitro sušenje (po možnosti z
malo toplil),

c. zlepljenost mora biti bolj moč-
na kot material,

d. ne sme biti bolj vnetljivo kot
papir,

e. obstojno na staranje (ne sme
priti do plesnenja).

Temperatura predelave

Proizvajalec lepila poda s certifi-
katom vse potrebno za skladiščenje
in uporabo lepil pri raznih klimat-
skih pogojih. Zato ni priporočljivo
modificirati — popravljati lepila
brez posvetovanja s proizvajalcem.

Nekaj strokovnih pojmov s pod-
ročja kemije:

pH vrednost:

neutralno	= pH 7
kislo	= pod pH 7
alkalno	= nad pH 7

pH vrednost: negativni logaritem
koncentracije vodikovih ionov

Lepilo, ki ima pH vrednost pod
4, lahko pri dolgem skladiščenju
napade vlakna. Posledica je lomljiv
material. Pri pH vrednosti nad 9,5
pogosto odpovedujejo barvila.

pH vrednost lahko merimo z indi-
katorskim papirjem, katerega po-
topimo v lepilo, nato pa po obar-
vanosti indikatorskega papirja
določimo s pomočjo barvne skale
pH vrednost.

Točne pH vrednosti dobimo od
proizvajalca lepila.

Adhezija: to je afiniteta do mate-
riala, ki ga lepimo

Kohezija: sila vezanja

Emulzija: če pride do mešanja
dveh nespojivih tekočin faz z upo-
rabo nekega emulgatorja (n. pr.
mleko, kjer je kazein emulgator)

Disperzija: skupno ime za vse ne-
homogene sisteme, kjer so vse
medsebojno neodvisne faze razpr-
šene

Viskoznost: proporcionalni faktor
med strižno napetostjo in gradien-
tom hitrosti (merilo za tečnost le-
pila).

Merjenje viskoznosti: Merimo s
Pascal — sekundami (Pa. s).

Visoka vrednost je — gostotekoče,
majhna vrednost je redko tekoče
lepilo. Stara mera je cP (centipo-
ise). V praksi naj pogosteje upo-
rabljamo za merjenje viskoznosti
Fordov lijak. Na dnu ima odprtino,
ki jo merimo v mm (n. spr.
Ford ϕ 4 mm). Merjenje vršimo
tako, da napolnimo Fordov lijak z
lepilom, da prelije rob. Nato isto-
časno odmaknemo prst z istočne
šobe in sprožimo štoparico. Ko se
lijak izprazni, odčitamo čas. Tako
dobimo, da je viskoznost nekega
lepila po Fordu ϕ 4 mm 15 sek.
pri temperaturi 20°C.

Pri vseh meritvah viskoznosti mo-
ramo upoštevati tudi podatek o
temperaturi lepila.

To navodilo je sicer namenjeno
procesnim tehnologom oziroma
vsem tistim, ki kakorkoli uravna-
vajo stroje pri tehnologijah kot so
špiralno ali paralelno navijanje, ka-
kor tudi za postopke kaširanja
papirnatih in kartonskih materia-
lov. Predvsem pa naj se uporablja
takrat, kadar vstopa v tehnološki
proces kartonsko papirnih cev-
k, novo lepilo. Vsekakor pa upamo,
da bo tudi ostalim bralcem gla-
sila pojasnilo nekatere pojme iz
našega delovnega procesa.

Viktor JANČIGAJ

Živahnije delo delegatov na sejah

Delegati na seji konference OO sindikata DO KTL

Pod delegatskim vprašanjem je predsednik delavskega sveta tozda Lepenka Tržič Franc Štrukelj na seji dne 30. julija letos prečital dopis transportnih delavcev vodji tozda, ki zahtevajo pravično nagrajevanje po opravljenem delu. Miro Lapajna je pri tem poudaril predvsem na org. samoupravljanja, org. dela, nagrajevanje dela, disciplino v tozdu, ter da so nekatera dela tudi predraga. Zato je predsednik delavskega sveta predlagal naj se naredi analiza tega stanja na najvišjem nivoju tozda, v kateri naj sodelujejo predstavniki vodstvenih delavcev, delavskega sveta, samoupravne delavske kontrole, osnovne organizacije sindikata in osnovne organizacije ZK.

Delavski svet je zato s sklepom št. 120 predlagal da komisija iz preje navedenih predstavnikov čimprej posreduje svoje ugotovitve in predloge na skupno sejo samoupravnih in družbenopolitičnih organov tozda.

Pod točko razno je na seji delavskega sveta tozda Tika Trbovlje dne 15.8.1984 tovariš Janežič opozoril na problem v njihovi tiskarni. Nekateri delavci nočejo delati nadure, vkljub nujnim naročilom, na drugi strani, pa delavka, ki ima poškodovane roke ne upa v bolniški stalež zaradi obilice dela.

(Pripis uredništva: Izgleda da se nekateri delavci še vedno ne zavedajo da ti težki časi gospodarjenja in izvajanja stabilizacije, zahtevajo tudi nekaj lastnega odrekovanja lažjega življenja in prostega časa).

S seje delavskega sveta tozda Kartonaža Rakek 19.9.1984

Pod točko razno je delegat Franc Krajc pozval direktorja, naj poda

informacijo, kako je z odtujitvijo strojev v tozdu Kartonaža Rakek, ker so ta dan na strokovnem kolegiju o tem razpravljali skupaj s predstavniki DSSS DO KTL.

Direktor tozda je odgovoril, da je bilo stališče delavcev tozda Kartonaža Rakek, seveda tudi njegovo in sicer da so o odtujitvi strojev tozda Kartonaža Rakek sploh ne more razpravljati in da je tak predlog za nas nesprejemljiv, ker gre tozda Kartonaža Rakek glede proizvodnega programa v tej smeri naprej.

Poleg tega pa dopuščamo še možnost, da poleg tega programa valovite kartonske embalaže razvijamo še določene druge programe vendar osnovni program ostane še naprej izdelki iz valovitega kartona. Delavski svet je v vsem tem izvajanju podprl direktorja tozda in menil, da odtujitev strojev v nobenem primeru ne pride v obzir, pozdravljamo pa vsako uvedbo dodatnih programov v smislu razširitve proizvodnje tozda. Tak predlog naj prenese delegat na delavski svet DO KTL zato je na koncu razprave delavski svet tozda tudi sprejel tak sklep.

Delegat Franc Krajc je na isti seji postavil vprašanje glede izvedbe remonta njihovih strojev. Zato je potrebno, da odgovorna strokovna služba poda odgovor na delavski svet tozda Kartonaža Rakek, v kolikor je možno, da to izvedejo s pomočjo strokovnih služb DO KTL, v kolikor pa to ni možno, gredo v lastno izvedbo, vendar s tem, da se bo to odrazilo v zmanjšanem prispevku tozda Kartonaža Rakek za skupne službe DO KTL, kajti popravilo strojev je za tozda Kartonaža Rakek življenjskega pomena. Stališče je podprl tudi dire-

ktor tozda nakar je delavski svet sprejel naslednji 70. sklep:

Delavski svet tozda Kartonaža Rakek je z večino glasov sprejel sklep da izvozno-uvozni oddelek delovne skupnosti skupnih služb DO KTL poda v roku 1 meseca poročilo o možnosti realizacije planiranega uvoza rezervnih delov. V kolikor ta služba ni v stanju realizirati planiranega uvoza rezervnih delov, bo tozda Kartonaža Rakek sama pristopila k realizaciji letga s tem, da se bo to odrazilo na zmanjšanju prispevka tozda Kartonaža za DSSS DO KTL.

Delegat Franc Krajc je v nadaljevanju te seje ponovno opozoril direktorja glede izpolnjevanja njihovega osnovnega proizvodnega plana kajti do sedaj ga v tem mesecu ne izpolnjujejo. Delavski svet je že na prejšnji seji zavzel stališče, da ostane operativni plan enak mesečnemu osnovnemu planu in se ga ne sme zmanjšati. Plan je potrebno brezpogojno dosegati zato delavski svet zadoljuje direktorja, da bi to po svojih strokovnih službah tudi uvedel. Predsednik delavskega sveta je poudaril, da se je delavski svet že na prejšnji seji zavzel, da bo v primerih ugotovljenih neizpolnjevanj del in nalog posa-

meznih strokovnih delavcev, zahteval naj direktor poda konkretno za vsakega posebej, kdo teh nalog noče izpolnjevati.

Direktor tozda je odgovoril, da se popolnoma zaveda te naloge in da je o tem tudi razpravljaj kolegij strokovnih delavcev. Vendar poziva vse delavce, da pri tem ne bi bilo problemov glede dela tudi ob prostih sobotah in nedeljah v primerih, ko bi organizirali tako delo in da se ne bi kazali odpori. Delavski svet je zato soglasno sprejel sklep, da se organizira vse za izpolnjevanje plana in tozadevno zadolžil direktorja in strokovne službe, prav tako na pobudo Franca Krajca, da se v cilju doseganja mesečnega proizvodnega plana in v cilju doseganja izvoznega programa vključijo na proizvodna dela vsi režijski delavci tozda Kartonaža Rakek.

(Pripis uredništva: Dane pobude delegata, obravnavane na seji delavskega sveta in sprejeti sklepi so sigurno praktičen primer, da po 13. seji CK ZKJ tudi z dejanji želimo izpeljati, morda delno tudi ne brez odrekanih, to kar smo sprejeli za izboljšanje uspešnosti našega poslovanja).

M. SEME

FOTO VEST:

Septembra je odšel v pokoj po 23 letih dela v KTL kot šofer osebnega avtomobila in vzdrževanja

voznega parka Jože Škrlep. Član poslovnega odbora DO KTL Slavko Stankovič mu ob slovesu izročila darilo za spomin.

M. S.

Kako se bomo pripravili za naslednje letovanje

Ko se že oziramo proti goram ali bo kaj kmalu zapadel sneg in se bo pričela borba za mnogokrat prezasedeno kočjo na Veliki planini (obvestilo za prijavo je bilo objavljeno v Glasilu), je seveda malo presenetljivo brati članek o preživljanju dopusta ob, od avgustovskega sonca segreti, morski obali. Vendar je le potrebno, da pogledamo kako je bilo z letovanjem v naših počitniških objektih. Lahko se med branjem malo oddahnemo in se za trenutek, dva, povrnemo z mislimi na kak prijeten obmorski doživljanje ... sedaj pa nadaljujmo. Najprej, čeprav to ni v navadi, česa kot strokovna služba ali pa kot letovalci nismo uspeli narediti:

- stare zgradbe počitniškega doma v Fiesi nismo obnovili,
- v počitniškem naselju na Cresu nismo uspeli skrbeti za okolico hišic kot bi bilo potrebno,
- nekaj počitniških prikolic (večja za prikolic TOZD Kartonažna in DSSS) niso uredili tako, kot bi jih lahko ob malo večji zavzetosti,
- še vedno nismo spremenili odnosa do družbene imovine. Naj to ne zveni kot parola, saj za to namenimo precejšen delež sredstev skupne porabe,
- še vedno so nekateri posamezniki, ki odobreno letovanje izkoristijo za svoje znance ali pa celo pustijo prikolic nezasedene.

K možnostim za odpravo teh pomanjkljivosti se bom še povrnil,

sedaj pa še nekaj pozitivnih sprememb v letošnji sezoni:

- z zabavnimi večeri, ki jih je organiziral Mirko Plaznik smo dosegli, da počitniški dom v Fiesi ni bil le spalni objekt,
- s tem, da smo na Cresu zamaknili dneve pričetkov izmen, smo se izognili gneči pri trajektu (razen letovalce, ki so 14.7. morali čakati na trajekt celo 11 ur),
- ker smo, ravno tako na Cresu, razporedili prihod 22 družin na tri dneve, se je oskrbnik lahko vsaki posebej bolj posvetil,
- za 10 počitniških prikolic smo nabavili nove baldahine in lesene podne tako, da je bilo počutje občutno boljše kot pretekli dve sezoni, ko baldahinov ni bilo,
- eno počitniško prikolic smo postavili v naturistični kamp — zadovoljstvo in povpraševanje je bilo tako, da bomo prihodnje leto postavili prikolic v dva tovrstna kampa,
- v času, ko so bile naše počitniške zmogljivosti nezasedene, smo le-te več kot v preteklih letih, oddali zunanjim gostom,
- kočja na Veliki planini je bila vzorno oskrbovana tako da ni čudno, da je kočja najbolj zaseden počitniški objekt. Podatkov o zasedenosti objektov skorajda ni potrebno objavljati. Kot vsa leta nazaj, so bile kapacitete zasedene v času šolskih počitnic, le na Cresu je bila sezona podaljšana do 15. septembra. Priča-

kujemo, da v prihodnjem letu interes za letovanje v naših objektih ne bo upadel.

Za konec pa še nekaj o tem, kako se bomo pripravili za naslednjo letno sezono:

- v počitniškem domu v Fiesi bomo usposobili kuhinjo oziroma ponovno uvedli pripravo obrokov. Že vnaprej pa opozarjamo, da si ne vemo kako nizke "sindikalne" cene obrokov ne bomo mogli privoščiti. Računamo, da bo cena obrokov za 10 — 15 % nižja od cen v velenjskem domu,
- na pobudo TOZD Kuverta bomo organizirali tekmovanje v urejenosti okolice hišic na Cresu,
- v naturistična kampa bomo postavili vsaj dve prikolic,
- neuporabne oziroma dotrajane počitniške prikolic bomo odprodali, ostale pa bomo usposobili tako, da bodo nudile primerno udobnost,
- čeprav ne bo sprejeto z navdušenjem, bomo poostriili kontrolo nad tem, kdo letuje v hišicah na Cresu, kajti dogaja se, da delavec, ki mu je bilo odobreno letovanje na Cresu, otoka sploh ne vidi.

Zapis o letovanju zaključujemo s prošnjo, da nam sporočite svoje izkušnje in predloge, v katere kampe bi v prihodnjem letu namestili počitniške prikolic.

NEKATERE IZJAVE LETOVALCEV NA CRESU IN PRIKOLICAH ZABELEŽENE V KNJIGI VTISOV

Veter močan, roke boleče, le to fali, da tebe zraven ni!

Vreme je bilo jasno, imeli smo se prekrasno,

le to nam je falilo, da je vse skupaj prekratko bilo!

Prikolica je bila idealno počiščena tako, da lahko samo pohvalim dopustnike pred našo izmeno.

Inventarja nisem kontroliral, pri uporabi sem opazil, da nič ne manjka.

Verjetno je že predhodnica napisala, da sta pokvarjeni obe mizi, drsna vrata, v naši izmeni pa se je zlo-milo vodilo okna (škarje).

..... čisto. Tla so bila sežgana na več mestih, izgleda, kakor bi nekdo prestavljal vroč roštilj.

Če bi bil inventar, ki bi moral biti po spisku v prikolic, res v prikolic, potem bi lahko z njim brezhibno preživljali dopust.

Bilo je čisto, samo kar se tiče baldahina, je bil zelo slab, vse zadrge so pokvarjene in stikalo nad prikolico je razbito.

V hišici je zelo prijetno. Polomila se je ponev, oziroma ročaj, vendar je Saša obljubil, da jo bo popravil. Drugače je bilo vse v redu.

Če ste tu prvič in ne poznate plaže, vam svetujem prijetno "kopališče". Ob cesti, ki pelje proti Martinščici, zavijte pri barakah levo in ko boste ob obali, pogledajte na desno. Zagledali boste lepo plažo, s kamenčki. Tam si boste lahko slekli tudi hlačke, če bi imeli radi rjave ritke. Hi, hi, mi jih že imamo! Pa nas ni nič peklo! Prijetno letovanje vsem, ki boste preživljali tu svoje počitnice.

Zlomilo se je steklo v hladilniku dimenzije 225 mm x 425 mm.

Bivanje v hišici je bilo prijetno. Ob okusno izbrani posodi je bilo veseleje gospodinjit.

Vreme je lepo, voda topla, le sonca ni bilo.

Bilo je vse v redu. Prijeten odih!

O NAŠIH UPKOJENCIH

Ali veste kaj o njih in kateri so njihovi pravi naslovi?

V mesecu septembru se je telefonično oglašila na delovno skupnost služb naša nekdanja delavka Kartonažne tovarne v Ljubljani in potožila, da kljub tolikim letom dela v njej ne dobiva glasila KTL. Marija BUČAR je dejala, da si želi dobivati glasilo KTL in pri tem navedla svoj naslov Ljubljana, Vlahovičeva 10. Sodelavci v uredništvu Glasila KTL so ji ustregli in takoj poslali zadnjo številko Glasila, ki pa se je 28. septembra ponovno vrnila s strani pošte in oznako "NEZNAN".

V uredništvu smo se zato odločili, da povprašamo vse naše upokojence in tudi zaposlene delavce,

da nam v kolikor vedo sporočijo njen pravi naslov. Pri tem pa to našo željo razširjam še na vse tiste naše upokojence, pri katerih se je na njihov nam znani naslov v letošnjem letu vrnilo glasilo.

V kolikor veste kaj o njih in morebitne njihove nove naslove zaradi preselitev vas prosimo, da nam to takoj sporočite telefonično ali pismeno na naslov KTL Ljubljana, Čufarjeva 16 — Delovna grupa "Samoupravne zadeve in informiranje" — telefon 316—922.

Morebitna pridobitev njihovega pravega naslova nam bi omogočila ne samo ponovno jim pošiljanje glasila KTL, temveč bo tudi omo-

gočila sodelavcem v družbenem standardu DO KTL, da jih povabijo na vsakoletno srečanje upokojencev z izročitvijo darila. Upam, da ta naš poziv ne bo ostal brez odmeva med našimi upokojenci.

M. Seme

Upokojenci z dosedanjimi naslovi:

TOZD Kartonažna Ljubljana

- 120 — BITENC Judita Ljubljana, Kvedrova 13
- 132 — CERAR Viktor Ljubljana, Aljaževa 4
- 135 — ČERNE Antonija Ljubljana, Tabor 10
- 143 — DRAGUŠIĆ Suljo Ljubljana, Cesta dveh Cesarjev 387
- 166 — GVOZDENOVIC Albina Ljubljana, Gornji trg 40
- 191 — KERŠEVAN Terezija Ljubljana, Celovška 63

- 193 — KLANČAR Ivanka Ljubljana, Na Jami 5
- 209 — KOKALJ Ančka Trbovlje, Vodenska 42
- 211 — LESAR Marija Ljubljana, Pražakova 15
- 221 — MARENKO—ARTAC Marija Ljubljana, Cesta dveh Cesarjev 399
- 225 — MILETIČ Albina Ljubljana, Prijateljeva 18
- 236 — OSREDKAR Apolonija Ljubljana, Mohrška 50
- 259 — ROTENHAJZER Franc Ljubljana, Predjamska 53
- 262 — SAJE Franc Ljubljana, Goriška 61
- 266 — SELAN-Jože Dobrunje — Cesta druge grupe odredov 28

(nadalj. na 13. str.)

(nadalj. z 12. str.)

- 278 — STEVIČ Frančiška
Ljubljana, Stari trg 40
- 283 — ŠAFAR Marija
Ljubljana, Mohrška 50
- 285 — ŠEPETAVEC Marija
Ljubljana, Šolska ulica 3
- 287 — ŠOBERL Grozdana
Kamna gorica — Zg. Dobrova 24
- 294 — ŠTOJS Janez
Ljubljana, Ižanska 32
- 308 — VARŠEK Stane
Ljubljana, Zaloška 153
- 309 — VENGER Slavka
Ljubljana, Podjamska 11
- 317 — ZAJC Stane
Ljubljana, Obirje 12
- 318 — ZALOKAR Ivanka
Ljubljana, Kamnogiška 6/a

332 — ŽVEPLAN Marija
Ljubljana, Strelška 6

Kuverta Ljubljana

824 — ZUPANČIČ Marija
Ljubljana, Celovška 149

Lepenka Tržič

713 — HOČEVAR Anton
Tržič, Slap 6

Papirna konfekcija

408 — BRANDSTATER Anica
Ljubljana, Pot na Rakovo
Jelšo 20 b

424 — MARKOVIČ Štefka
Ljubljana, Tržaška 36

441 — PRISTAV Jožefa
Ljubljana, Štepanjska 9

TIKA Trbovlje

POTISLEK Marija
Trbovlje, Šuštarjeva 19

REKREACIJA V NAŠIH KOLEKTIVIH

PRVENSTVO VALKARTONA V BALINANJU

V nedeljo 7.10.1984 je bilo na balinišču tukajšnjega balinarskega kluba medsebojno balinarsko tekmovalje valkartoncev. Tekmovanja se je udeležilo 17 delavcev, ki so kljub slabemu vremenu vztrajali do konca.

Vrstni red prvih šestih je bil naslednji:

1. Peter MUSEC
2. Vinko PAVIČ
3. Andrej POREDEŠ

4. Jože VAVKEN
5. Nace POLJANŠEK
6. Darko NARTNIK

S tem člankom želim izzvati delavce ostalih temeljnih organizacij v naši delovni organizaciji, da se pomerimo ekipno v tej panogi že naslednje leto, s tem, da bi TOZD Valkarton organiziral prvo prvenstvo KTL v balinanju.

Športni referent TOZD Valkarton
Jože JERINA

HUMOR - HUMOR

škrtalo

KJE: Predavalnica v IV. nadstropju na Čufarjevi 16

KDAJ: 10.10.1984 ob 12.03

KAJ: Seja centralnega delavskega sveta

TOČKA DNEVNEGA: Priprave na ponovno izvedbo referenduma

GLAS: Sirena tuli alarm za letalski napad

REAKCIJA: Nihče niti ne trenje z očesom, kaj šele da bi zapustil zgradbo

VPRAŠANJE: Ali delegati niso imeli staljšča svoje baze, kako ravnati v takem primeru, ali pa jih ob misli na ponovni referendum tudi sirena ne premakne.

ŽELELI STE REČI, PA JE TO STORIL ŽE ERVIN FRITZ

KDAJ SE NE MORETE NASLOVITI NA DELAVSKI RAZRED

Tovariši,
če vas boli zob,
ali če vam pritiska zobalo na dlesne,
če ne morete na hitro požreti odvajalnega sredstva,
če se vam po kosilu spahuje,
če se nagiblujete k impotenci,
če imate hemeroide — zaman upirate oči v delavski razred.
Delavski razred ni vaš hišni zdravnik.

Pravim vam,
ne naslanjajte se na delavski razred

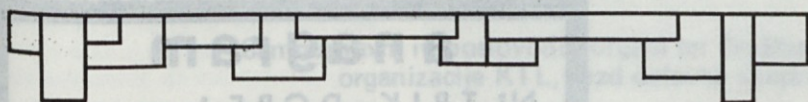
če vas je ponečedel golob,
če so vam postavili na mizo kislega vina,
če vaša priležnica ta hip spi s kom drugim,
če je vašemu sinu malo mar, kdo je bila Slava Klavara,
če sta padli na izpitu v večerni šoli,
če vaši mladoletni hčerkici ni pravljena diafragma,
če so vaši ženi ukradli kožuh,
vreden deset knapovskih plač.
Ne iščite opore v delavskem razredu,
delavski razred ni vaš družinski penat.

Delavski razred tudi ni mati božja na Brezjah,
zato vam ne more priskočiti na pomoč,
če ne čujete Bachove fuge,
če nimate oči za Rafaela,
če nimate pameti za politično ekonomijo,
če nimate gibkega duha za ekonomsko politiko.

Pravim vam,
delavski razred vam ne more pomagati pri zavezovanju kravate in pri zavezovanju jezikov.
Delavski razred je že od petih zjutraj na šihu in zdajle pravkar južina svoj fižol. Odidite, vam pravim.
Pustite delavski razred pri miru.
+ penati — starorimski hišni bogovi; prenešeno: domače ognjišče, dom.

Ervin FRITZ — rojen 1940 v Ptrboldu — pesnik, dramatik, prevajalec, umetniški vodja Mestnega gledališča ljubljanskega. Izdal zbirke pesmi: Hvalnica življenja 1967 Dan današnji 1972, Okruški sveta 1978.

D. V.

PRAVILNA REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE IZ GLASILA ŠT. 9/84

VODORAVNO: nozdrvi, kataliza, nakladanje kamiona, viličar, Omar, ena, rana, devica, lča, OH, Havaji, Lajka, boksar, najlon, ar, Imre, ajda, Re, akuzativ, eta, kap, liturgičnost, geografija, ber, l, mars, apriornost, Enej, novinar, liga, Ta, obleka, Gvajanka, elan, O, oblak, LO, Ela, SM, jezičnost, razloček, Ape, rata, Ra, divan, SM, lž, Ciklamen, pi, očnica, Al, Aceva, IJ, realist, TA, cin, karakteristika, TAS, ogino, jantar, Taras, pokrivalo, banditi, rtina, arzenal, KO, tiran, orkan, RA, Akra, uran, Aka, JI, LS, Al, Lin, Pt, Jasna, rejnič, AOP, Raa, kip, Zr, roke, mat, rubin, at, Kamna gorica, Asam, ido, roparica, krona, Jelplast, kal, Atair.

Žrebanje križanke iz Glasila št. 9/84 smo izvedli v sredo, 24. oktobra 1984. Izmed 69 reševalcev so bili s pravilnimi rešitvami izžrebani naslednji:

1. nagrada BAŠKOVEC Adela
500.— din DSSS
2. nagrada FINK Marjeta
400.— din DSSS
3. nagrada AHČIN Cveta
300.— din TOZD PAKO
4. nagrada PETRIČ Petra
200.— din DSSS
5. nagrada ŠKOBIC Darinka
100.— din DSSS

Čeprav križanka ni bila zelo težka, pa je bilo vseeno veliko reševalcev, ki so storili napake pri reševanju

in to največ pri besedi am. moško ime "LIN" in ne "LAN" — in navpično "INKI". Zaradi raznih napak so čeprav izžrebani izpadli:

Vera Ravnik iz Tržiča, Jožica Žabkar in Marina Nograšek iz Kuverte ter Marinka Stubičar, Marjan Pisek, Branka Kmet in Zdenka Mokranjac iz DSSS.

NAGRADNE UGANKE:

V tej številki objavljamo 7 raznih nagradnih ugank: rebusa, anagrama, vreteno, kombinacijo in zlogovnico.

Med pravilnimi reševalci, ki bodo pravilno rešili vsaj štiri od sedmih zastavljenih ugank bomo izžrebali 5 nagrajencev:

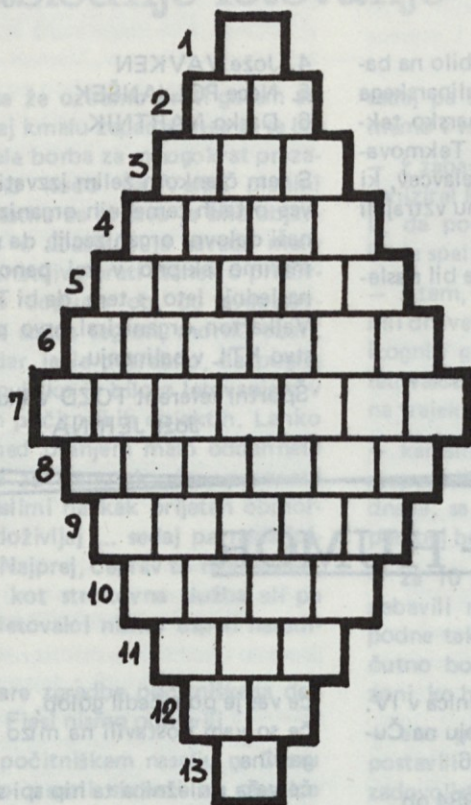
1. nagrada	500.— din
2. nagrada	400.— din
3. nagrada	300.— din
4. nagrada	200.— din
5. nagrada	100.— din

Rešitev zastavljenih ugank oddajte osebno ali pa pošljite po pošti z oznako "nagradne uganke" na naslov:

KTL — samoupravne zadeve in informiranje, 61000 Ljubljana, Čufarjeva 16, najkasneje do četrtega 15. novembra 1984.

Uredništvo

v r e t e n o

1. Radius, polmer
2. Grška črka
3. Zbor pevcev
4. Zgornja okončina
5. Igra s kartami
6. Največji otok v Kornatih
7. Bivša državna uradnica
8. Vrsta trdega papirja
9. Švedska tovarna strojev
ali tri izžrebane številke
10. Atlantski pakt (e=o)
11. Zvok, glas
12. Gora v Švici
13. Kemični simbol za kisik

r e b u s

a n a g r a m

TONAŽA je KAR pomemben faktor v eni od naših temeljnih organizacij.

a n a g r a m

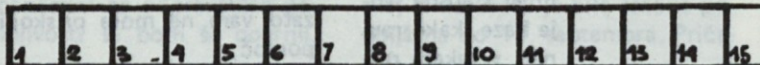
NI TRIK, DORE je res na vo-dilnem delovnem mestu.

k o m b i n a c i j a

V lik vpiši naslednje tri pojme tako, kot kažejo

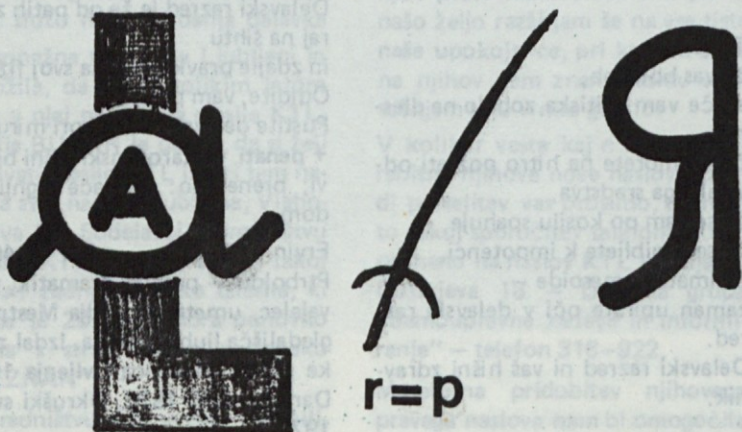
številk:

- 8,14,7,5 - proizvod tiskanja
1,2,6,13,3,10 - pripradnik plemena naših davnih prednikov
11,12,4,9,15 - težak kovinarski poklic

Brano skozi lik dobíš ime in priimek delavca v naši organizaciji združenega dela.

r e b u s

z l o g o v n i c a

A - A - CA - CI - EN - JA - KA - KA -
KVIN - LON - O - RI - TER - TET - TI - VE - ŽI

Iz zgornjih zlogov sestavi pet besed kot jih zahtevajo opisi. Številke v oklepajih povedo, katere črke je treba vzeti iz besed in jih prenesti v stolpce na levi, kjer dobíš, brano navpično naš izdelek in TOZD, ki ga proizvaja.

1. umetno vlakno (2, 1, 3, 7)
2. grmovnica iz družine mimozaev (1, 4, 3, 7)
3. okras okoli vratu (1, 2, 3, 5)
4. ansambel petih izvajalcev (3, 2, 5, 4)
5. zdravnik za ušesne bolezni (2, 3, 1, 4)

1					
2					
3					
4					
5					